

Riksdagen
Stenografiska uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2013/14:23

Fredagen den 28 februari



Stenografiska
uppteckningar
2013/14:23

1 § Rättsliga och inrikes frågor

Justitieminister Beatrice Ask

**Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 5–6 december 2013**

**Återrapport från informellt ministermöte den 23–24 ja-
nuari 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för rättsliga och inrikes frågor den 3–4 mars
2014**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

EU-nämndens sammanträde är öppnat. Låt mig först höra med nämnden om pressekreterare Maria Skuldt från informationsenheten kan närvara under dagens möte. Ja, du är välkommen!

Vi hälsar justitieminister Beatrice Ask med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Finns det några A-punkter? Det finns det. Då, justitieministern, undrar jag om det finns något att säga med anledning av möte i rådet den 5–6 december 2013 och det informella ministermötet den 23–24 januari 2014.

Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Om jag blir kortfattad beror det på att jag är jätteförkyld, inget annat. Jag ska dock göra mitt bästa.

Jag vill gärna återrapportera från dessa möten. Både vid rådsmötet i december och vid det informella ministermötet i Aten i januari diskuterades frågan om den framtida utvecklingen på RIF-området. Vi kan konstatera att det finns stor samsyn mellan medlemsstaterna om att RIF-rådet ska ha en central roll i processen och ge ett tydligt budskap till Europeiska rådet i juni om vad vi vill prioritera framöver.

Från svensk sida har jag betonat vikten av att underlätta för praktiskt samarbete, till exempel genom utbyte av erfarenheter, god praxis och fortlöpande samarbete i konkreta brottsutredningar.

I Aten framkom att det finns en tydlig önskan från medlemsstaterna att fokus ska ligga på kvalitet framför kvantitet, det vill säga genomförande och utvärdering av befintlig lagstiftning. Precis som Sverige ansåg man att fokus borde ligga på ömsesidigt förtroende och praktiskt samarbete. Dessutom framhölls bland annat vikten av samordning av den politiska planeringen med den finansiella planeringsperioden.

Eftersom frågan som helhet är aktuell även vid rådsmötet nästa vecka återkommer jag till den om en liten stund.

Terrorismbekämpning är ett annat ärende som diskuterades vid båda mötena. Vid rådsmötet i december handlade diskussionen huvudsakligen om kopplingen till utländska stridande. I Aten diskuterades även den eventuella kopplingen till gränssäkerhet.

Jag framhöll då att gränskontroll och terrorismbekämpning är två helt skilda saker. Medlemsländerna ansvarar själva för sin gränskontroll och nationella säkerhet. Vad EU kan bidra med är förbättrat informationsutbyte och samarbete med länder utanför EU. Den uppfattningen delades av flera medlemsländer medan andra menade att det fanns en tydlig koppling.

Jag stannar där och hänvisar i övrigt till den skriftliga rapportering som nämnden fått.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Då går vi över till den preliminära dagordningen. Vi börjar med punkt 3, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens organ för samarbete och fortbildning inom brottsbekämpning, Europol. Låt mig upplysa nämndens ledamöter om att kompletterande material om detta finns utdelat på bordet. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Ordförande! Vid RIF-rådet i juni förra året behandlade vi för första gången kommissionens förslag till ny Europolförordning. Då diskuterades den föreslagna sammanslagningen av Europol och Cefpol. En stor majoritet av medlemsstaterna

var emot sammanslagningen. När Europaparlamentet röstade i plenum i tisdags motsatte sig också parlamentet en sammanslagning.

2013/14:23
28 februari

Vid rådsmötet kommer ordförandeskapet sannolikt att berätta att man har ambitionen att nå en kompromiss vid mötet i juni. Därefter kommer förhandlingarna att återupptas med ett nytt parlament under hösten.

Riktlinjedebatten kommer åter att handla om sammanslagningen med Cepol. Ordförandeskapet vill att medlemsstaterna ska ta ställning till hur Cepol bör regleras i framtiden, givet att de inte vill att Cepol ska regleras i den nya Europolförordningen. I dag regleras Cepol i ett rådsbeslut från 2005.

För det första välkomnar regeringen att ordförandeskapet avser att gå vidare med Europolförordningen utan kapitel 3, som handlar om en sammanslagning av Europol och Cepol. Regeringens uppfattning är, som tidigare, att Cepols och Euopols verksamheter inte överlappar varandra i sådan utsträckning att fördelarna med en sammanslagning är uppenbara.

För det andra ser vi inget överhängande behov av att just nu uppdatera Cepolbeslutet, och vi vill inte nödvändigtvis att det sker i linje med de uppdaterade uppgifter som kommissionen föreslagit. Jag har varit ganska kritisk till hur Cepol har fungerat. Det kommer nu rapporter om att verksamheten har blivit bättre, och det finns förstås anledning att följa det noga.

Ordförandeskapet vill att vi tar ställning till hur en sådan eventuell process ska gå till rent lagtekniskt, om vi nu ska hitta en lösning. Man ger två alternativ till hur det kan gå till. Det ena handlar om att bryta ut bestämmelsen om Cepol ur det befintliga Europolförslaget och gå vidare med två separata rättsakter ur samma ursprungliga förslag. Det andra handlar om att följa den normala processen och att kommissionen presenterar ett nytt förslag när det gäller Cepol.

Informationen om detta har kommit sent, och det är fortfarande inte helt klart vad det första alternativet innebär. Om det är så att en majoritet av medlemsstaterna vill se en uppdatering är det såvitt vi kan bedöma i dag en bättre ordning att översynen av Cepol görs genom att man presenterar ett nytt och sammanhållet förslag från kommissionen. Vi tror att det ger en bättre möjlighet att påverka utformningen av Ce-

pol till en mer begränsad verksamhet med tydligare krav på kvalitet.

Anf. 5 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning under punkt 3.

Vi går vidare till punkt 4, Övriga frågor. Finns det anledning att säga något om det?

Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Nej, ordförandeskapet ska informera om aktuella lagstiftningsförslag, och jag kommer att lyssna på vad man säger.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 9 som också rör övriga frågor. Finns det något att säga?

Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Nej.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 10 som gäller europeiskt föreläggande om bevarande av bankkontotillgångar för att underlätta gränsöverskridande skuldrivning. Det är en informationspunkt.

Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 11 som gäller domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område. Det är en informationspunkt.

Anf. 12 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

Anf. 13 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 12 som är en informationspunkt om insolvensförfaranden.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi går vidare till punkt 13, Förslag till rådets förordning om inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 16 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vid rådsmötet är det tänkt att vi ska få en beskrivning av förhandlingsläget och ha en riktlinjedebatt om vissa frågor som ordförandeskapet ställer.

Låt mig först ge en kort bakgrund. Enligt kommissionens förslag ska det inrättas en överstatlig åklagarmyndighet inom EU. Myndigheten benämns ofta med den engelska förkortningen EPPO. EPPO ska ha exklusiv behörighet att utreda och åtala för brott mot EU:s finansiella intressen. Medlemsstaterna ska alltså inte längre få utreda brott på det området.

Chefen för EPPO, den europeiska åklagaren, ska utses av EU:s institutioner och ha sitt högkvarter i Luxemburg. Han eller hon ska biträdas av delegerade åklagare i medlemsstaterna som utses av den europeiska åklagaren efter förslag från medlemsstaterna. Dessa åklagare ska ingå i de nationella åklagarmyndigheterna och även kunna arbeta med nationella ärenden. När de arbetar med europeiska ärenden ska de dock vara helt underställda den europeiska åklagaren.

De brott som EPPO ska utreda är bland annat bedrägerier, penningtvätt, korruption och förskingring som riktar sig mot EU:s finansiella intressen.

Kommissionen räknar i sitt förslag upp ett antal utredningsåtgärder som EPPO ska kunna besluta om eller begära domstols tillstånd till. Det är till exempel beslag, husrannsakan och hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation. Dessa beslut ska sedan verkställas av nationella myndigheter, såsom polisen och Tullverket, i enlighet med nationella regler. De åtal som väcks av EPPO ska prövas av nationella domstolar i enlighet med nationell rätt.

Enligt kommissionen är förslaget nödvändigt eftersom medlemsstaterna inte förmår bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen på ett tillfredsställande sätt. Kommissionen beräknar att EU förlorar minst 500 miljoner euro varje år

genom den aktuella brottstypen. Man tror att EPPO kommer att kunna hantera ungefär 2 500 ärenden per år.

I slutet av förra året stod det klart att kommissionens förslag fått så kallat gult kort eftersom tillräckligt många av medlemsstaternas parlament, däribland den svenska riksdagen, ansåg att förslaget stred mot subsidiaritetsprincipen. Kommissionen valde emellertid efter mycket kort betänketid att stå fast vid sitt förslag utan några ändringar.

Tempot i förhandlingarna har tidvis varit mycket högt. Det är tydligt att en klar majoritet av medlemsstaterna är för inrättandet av EPPO, men det finns stora meningsskiljaktigheter om bland annat myndighetens uppbyggnad och behörighet.

Frankrike, Finland, Polen, Slovenien, Cypern och Malta vill i stället se en kollegial EPPO-modell med en organisation som liknar den som finns för Eurojust. Deras förslag är fortfarande i ett ganska tidigt skede, och det är osäkert vad som kommer att hända med det i framtiden.

Regeringens inställning till förslaget är att Sverige i dagsläget inte bör delta i det föreslagna EPPO. Självfallet är det viktigt att kunna bekämpa brott mot EU:s finansiella intressen på ett effektivt sätt, men förslaget om en överstatlig åklagarfunktion är att gå för långt. Det skulle tvinga Sverige att överlåta åklagarbehörighet till EU, vilket skulle få långtgående konsekvenser för det svenska åklagarväsendet och vårt straffprocessrättsliga system.

Utgångspunkten måste vara att åklagarverksamheten ska ligga inom medlemsstaternas ansvarsområde, om inte mycket starka skäl talar för något annat. Vi menar att det inte har framkommit sådana skäl och anser därför att Sverige i dagsläget inte ska delta i det föreslagna EPPO.

Det är givetvis viktigt att inte rusa på med förhandlingarna i ett alltför högt tempo. Frågan om att upprätta EPPO genom ett fördjupat samarbete med vissa medlemsstater bör ske först efter att man noggrant har analyserat aspekter av förslaget. Vi har inte tagit ställning till den kollegiala modell som vissa medlemsstater förespråkar eftersom den inte är tillräckligt konkret eller detaljerad för att kunna ta ställning till.

Ordförandeskapet har ställt frågor om EPPO:s behörighet och uppgifter samt i sista stund lagt till en fråga om de processuella rättigheter som ska gälla under EPPO-utredningar.

Här kommer vi att säga att ett eventuellt inrättande av EPPO självfallet måste innebära ett praktiskt mervärde och att myndighetens effektivitet måste gå att säkerställa. Lika självklart är att processuella rättigheter är en viktig fråga, men eftersom förslaget innehåller så pass många komplexa frågeställningar och förhandlingarna bara har börjat anser vi att frågorna måste beredas ordentligt på tjänstemannanivå innan det kan bli tal om att lyfta upp dem till ministrarna.

Jag avser inte att gå in i några detaljdiskussioner om ett förslag som Sverige inte gillar. Vår förhandlingsposition är att vi kommer att vara tydliga med vår grundinställning, peka på de frågeställningar som finns och inte gå in i detaljfrågor om något som vi i utgångsläget faktiskt inte är överens om bland ministrarna. Det är fel tågordning för att hantera en fråga.

Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag kan inte låta bli att begära ordet eftersom det här är ett av de allra värsta exemplen på EU:s klåfingrighet och vilja att gå in i processer. Det finns kanske exempel på enskilda medlemsstater som inte hanterar den här typen av brottslighet, men de allra flesta gör det. Jag blir upprörd när jag hör hur kommissionen försöker sätta sig över medlemsstaterna.

Vi har absolut ingenting att invända mot regeringens ståndpunkt. Den är tvärtom mycket bra.

Jag har dock en fråga. Vad har EU-parlamentet sagt om det? De brukar ibland ha en annan uppfattning än medlemsstaterna.

Anf. 18 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag ska låta en tjänsteman svara på frågan om EU-parlamentet.

Ja, klåfingrigt eller vad vi nu ska kalla det – det är nonchalant mot medlemsstaternas grundläggande uppfattning att när man får ett gult kort lägga fram förslaget igen i princip utan några som helst förändringar. Det är en maktfullkomlighet jag faktiskt blir besviken över.

Det är allvarligt att så mycket pengar rinner i väg och, naturligtvis, att det inte hanteras på ett ordentligt sätt i vissa medlemsstater. Det är ett problem som finns, men jag tycker att det är viktigt att lyssna på medlemsstaterna och hitta lös-

ningar som är konstruktiva. Här har man inte demonstrerat en vilja att ta med det.

När det sedan gäller att det finns en majoritet som är för någon typ av funktion tycker jag att man ska tolka det som att det är många medlemsstater som ser problemet och tycker att någonting behöver göras. Men just det jag försökte beskriva, att man har många olika idéer om hur det ska gå till, belyser svårigheten. Seriöst måste det ändå vara bättre att diskutera med dem som bekymrar sig över problemet och ställa frågan hur vi kan lösa det på ett konstruktivt sätt, i stället för att stå fast vid ett förslag som så många parlament säger går för långt.

Jag ber en tjänsteman redovisa vad parlamentet har sagt, för jag är inte riktigt uppdaterad.

Anf. 19 Ämnessakkunnige ERIK FÅGELSBO:

Det är inte känt vad Europaparlamentet tycker i frågan. Det har varit diskussioner om förslaget i LIBE-utskottet, men jag är inte beredd att svara på det just nu.

Anf. 20 Justitieminister BEATRICE ASK:

Får man vara politisk i EU-nämnden? Jag tycker att det är roligt. Om jag nu får misstänka något tror jag att det är ganska många som tycker att idén är pigg, för det finns i Europaparlamentet ett intresse av att stärka EU-institutionerna och även en attityd att det är väldigt bra. Några grundläggande diskussioner om hur det ska se ut och hur det ska förhålla sig till medlemsstaterna har man inte haft än. Min bedömning är alltså att det är lite för tidigt att säga exakt var EU-parlamentet står.

Anf. 21 MARGARETA CEDERFELT (M):

Ordförande! Jag vill bara uttrycka stöd för regeringens ståndpunkt. Jag ser fram emot en fortsatt redovisning av hur ärendet utvecklas, och jag hoppas att det finns andra samarbetspartner som är inne på samma linje som justitieministern.

Anf. 22 KERSTIN HAGLÖ (S):

Det är bara att säga att det är ett klokt resonemang regeringen för, och ni har vårt fulla stöd i detta. Det är fortfarande så att det i förslaget, om det nu kommer fram, ligger att ett antal medlemsstater själva kan gå vidare i frågan. Det

är nio medlemsstater. Justitieministern får gärna kommentera det.

2013/14:23
28 februari

Vi ser fram emot att följa frågan tillsammans med justitieministern. Vi har begärt en överläggning i justitieutskottet som ska ske den 25 mars, och då hoppas vi att justitieministern kan återkomma med mer information i frågan.

Anf. 23 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

I alla frågor finns det möjlighet för länder att gå samman och hitta alternativa vägar, men det leder förr eller senare till att man splittrar hela systemet på ett sätt som knappast är angeläget. Vår hållning är att det är bättre att söka lösningar som alla kan vara överens om och som kan gälla i alla länder, men förutsättningen för att nå dit är att vi faktiskt lyssnar på varandra. Det är det jag känner att man inte riktigt vill göra, och då får vi vara lite tålmodiga i att framhålla nödvändigheten av detta. Vi kommer nog att stå fast vid det ordentligt och vara väldigt tydliga.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 14 som gäller direktiv om rättssäkerhetsgarantier för barn som är misstänkta eller tilltalade i straffrättsliga förfaranden. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Direktivförslaget ingår som en del i ett paket med processuella rättigheter som presenterades av kommissionen i november förra året. Det är sista delen i den så kallade färdplanen för processuella rättigheter som Sverige var med och tog fram under ordförandeskapet 2009.

Förslaget lägger fast minimiregler för att garantera vissa rättigheter för alla under 18 år som misstänks eller anklagas för brott. Det handlar till exempel om rätt till obligatorisk tillgång till försvarare, rätt till en individuell bedömning av personliga omständigheter före åtal samt rätt till privatliv, vilket innebär att straffrättsliga förfaranden som inkluderar barn inte ska vara offentliga. Vid rådsmötet vill ordförandeskapet hålla en riktlinjedebatt i tre frågor, nämligen direktivets tillämpningsområde, rätten till obligatorisk tillgång till försvarare och rätten till skydd av privatliv.

Det är förstås bra med ambitiösa åtgärder som fokuserar på rätten till en rättvis rättegång; det förbättrar förutsättningarna för samarbete. Jag tycker dock att det är viktigt att åtgärderna inte inkräktar på grundläggande principer i medlemsstaternas processuella system. I svensk rätt är offentlighetsprincipen och rätten till offentliga domstolsförhandlingar grundlagsskyddade. Syftet med offentliga domstolsförhandlingar är bland annat att skydda den misstänkte mot ovidkommande hänsyn vid avgörandet och att ge allmänheten möjlighet att kontrollera den dömande makten. I Sverige finns också möjlighet att i undantagsfall hålla förhandlingar inom stängda dörrar, bland annat om den misstänkte är under 21 år och skulle påverkas negativt.

Det är positivt att direktivet innehåller en bestämmelse som skyddar privatlivet för misstänkta eller tilltalade som är barn, men bestämmelsen måste utformas på ett sätt som respekterar medlemsstaternas traditioner och konstitutionella reglering på området. Där finns en del att göra. Vidare bör tillämpningsområdet vara detsamma som i de första tre stegen enligt färdplanen. Till exempel bör undantaget för straffförelägganden och ordningsbot behållas. Sverige har för övrigt generösa regler om offentliga försvarare för misstänkta eller tilltalade som är under 18 år.

Det är också viktigt att tillämpningsområdet formuleras på ett klart och tydligt sätt, så att det blir förutsägbart vilka förfaranden och situationer bestämmelsen avser att täcka. Det gäller till exempel att direktivet bara ska tillämpas på misstänkta eller tilltalade som är barn, det vill säga under 18 år.

Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi tycker inte att det är lämpligt att EU beslutar om materiella rättigheter eller processuella regler för misstänkta över huvud taget. Vi tycker att det är ett område för Europakommissionen och enskilda medlemsstater. Jag anmäler därför avvikande mening.

Anf. 27 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Jag vill bara säga att vi tycker att det är bra om man inom EU lägger en miniminivå för processuella rättigheter när det gäller både barn och vuxna.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi noterar samtidigt avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 15 som gäller allmän uppgiftsskyddsförordning. Det är både en informations- och en diskussionspunkt.

Anf. 29 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Denna dagordningspunkt rör kommissionens förslag till en allmän dataskyddsförordning, och det har varit en stående punkt på rådets möten under ett och ett halvt år. Ordförandeskapet ska rapportera om förhandlingsläget och har planerat för en riktlinjedebatt som troligen ska handla om fyra olika frågor.

Jag kan konstatera att de två första frågorna rör förordningens tillämpningsområde och internationella överföringar av personuppgifter. Båda frågorna diskuterades vid det informella RIF-ministermötet i Aten i januari. Sedan dess har ingenting skett – det har inte varit några ytterligare förhandlingar eller diskussioner i ämnena. Jag anser därför inte att det finns anledning att nu återigen ta upp frågorna till diskussion på ministernivå.

De två följande punkterna avser detaljerade förslag till nya artikeltexter och rent lagtekniska frågor som jag inte anser att det är konstruktivt att diskutera på ministernivå. Jag har därför inte bestämt mig för om jag ska delta i en eventuell diskussion.

Den övergripande svenska inställningen till förordningen ligger fast: Vi är måna om att regelverket inte ska skapa onödiga hinder för företagen i den digitala ekonomin. Vi måste också få en balanserad reglering som säkerställer ett effektivt skydd för enskildas personliga integritet vid behandling av personuppgifter, samtidigt som berättigad personuppgiftsbehandling inte försvåras.

Det här är ett exempel på att man på agendan lyfter upp frågor som vi endera redan har talat om och där ingenting nytt har hänt eller detaljfrågor som inte är relevanta att diskutera på den här nivån. Jag tycker egentligen att det är fel att använda ministerråd till den typen av diskussioner, för det finns principiella och politiska frågor vi behöver ägna vår tid åt. Det är därför jag säger att det inte är säkert att jag kom-

mer att delta i diskussionen, och vi har framfört synpunkter på vad man har lyft in i diskussionen. Men det kan naturligtvis dyka upp annat, i en allmän diskussion, som ändrar min inställning.

Anf. 30 BILLY GUSTAFSSON (S):

Ordförande! Efter mitt inlägg kanske justitieministern känner att hon kan delta i diskussionen.

Anledningen till att jag begärde ordet är att jag vill ge några kommentarer eftersom jag tycker att frågan innehåller principiellt intressanta delar. Vi har diskuterat frågan flera gånger i konstitutionsutskottet med både ministern och statssekreteraren, och jag vill här i EU-nämnden lyfta fram några av de punkter vi faktiskt har varit överens om.

En är att frågan kan komma att medföra grundlagskomplikationer. Vi har såvitt jag kan erinra mig inte bedömt att det har varit i kollision, men det finns en gråzon där. Beroende på hur regelverket utformas kan det uppstå grundlagskomplikationer vi bör vara medvetna om och uppmärksamma på.

Vi har också lyft fram – och såvitt jag kan erinra mig var vi väldigt överens – att vi om det blir en reglering föredrar att den sker via direktiv och inte i form av en förordning. Det förslag vi då har diskuterat har innehållit möjligheten med delegerade akter, där vi ju avhänder oss ett kommande inflytande över hur regelsystemen utformas. Åtminstone vi från vår sida tycker att det principiellt är mycket tveksamt med den typen av ordning, och det gäller inte bara i den här frågan utan även rent generellt.

Vi vidhåller alltså uppfattningen att ett direktiv vore att föredra, men vad jag har förstått och kunnat läsa mig till är det inte tillräckligt många länder som tycker så. Jag tycker dock att vi ska fortsätta att ha den uppfattningen, för även om andra inte delar vår uppfattning behöver vi kunna vidhålla vad vi tycker, så att säga.

Jag vill också erinra om att vi har gjort en subsidiaritetsprövning och att riksdagen har avlämnat ett motiverat yttrande till kommissionen där vi anser att den här typen av frågor inte bör regleras på EU-nivå utan av respektive medlemsstat. Jag har inte uppfattat att vi har skilda uppfattningar, men jag begärde ordet för att klara ut att vi vidhåller vår uppfattning och för att jag gärna vill få en reaktion från mi-

nistern om att vi fortfarande har en samsyn i detta. Jag tycker att hon ska begära ordet och framföra den här typen av inläggningar, för de är principiella.

2013/14:23
28 februari

Anf. 31 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Vi är överens i frågan, men jag vill vara tydlig och säga att regeringen vill att förslaget ska göras om till ett direktiv. Så är det. Men det finns ännu inte en blockerande minoritet för den linjen, och det är inte heller säkert att de länder som har uttalat sig för ett direktiv kommer att stå fast vid den uppfattningen om frågan ställs på sin spets. Det finns också ett mycket starkare stöd bland medlemsstaterna för en förordning; sådan är diskussionen.

Ståndpunkten från svensk sida är väl känd, och vi driver de här frågorna. De har varit uppe tidigare. Det jag försökte säga var att ingen av de aspekterna är med i det som ordförandeskapet lyfter fram på agendan den här gången, utan det är två frågor vi har pratat om tidigare och två detaljfrågor som har mer med teknikaliteter eller formalia att göra. Om det blir en allmän diskussion om detta är frågan om data-skyddsförordningen naturligtvis principiellt oerhört intressant och viktig, men det är inte det de vill diskutera. Om de vill diskutera punkter som är helt ointressanta tycker jag inte att det finns anledning att öda tid på det, för det är huvudfrågan som är viktig.

Vi har samma grundinställning som vi har redovisat tidigare och har inte ändrat oss i den delen. Det kan jag försäkra nämnden om.

Anf. 32 BILLY GUSTAFSSON (S):

Jag har en kort kommentar. Jag tycker att det är lite allvarligt att man från kommissionen lyfter fram de frågor som faktiskt inte är de principiella utan talar om det andra i stället. Rent allmänt tycker jag alltså att vi kanske borde reagera på hur man hanterar den här typen av frågor.

Sedan förstår jag att det är svårt att börja snacka om någonting annat om det kommer upp andra frågor. Men jag tycker att det är dålig stil att man gör på det sättet.

Anf. 33 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Herr ordförande! Jag kan berätta att det i Coreper i går var flera medlemsstater, inklusive Sverige, som framförde att de

inte tycker om sättet som detta hanteras på. Därför är det naturligtvis en fråga som vi lyfter fram.

Men låt mig säga – vi hade ett annat sådant ärende här tidigare – att det finns en tendens att när man tycker att det är besvärligt att diskutera, därför att det finns lite olika uppfattningar och att medlemsstaterna driver en linje som man inte gillar, försöker man diskutera någonting helt annat. Då måste vi vara tydliga med att vi tänker diskutera det som är viktigt och inte ändra oss och gå in på någonting annat. Annars blir det inte seriöst. Det har framförts och påpekats. Vi får se hur diskussionen kommer att avlöpa i veckan.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning. I övrigt tackar vi för informationen under punkt 15.

Jag antar att det inte finns något att anföra under punkt 16? Nej.

Då har vi kommit fram till punkt 17, EU-strategi mot korruption. Det är en informationspunkt.

Anf. 35 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Kommissionen offentliggjorde i början av februari sin första antikorrupsionsrapport. Nu är det meningen att kommissionen ska informera RIF-rådet om innehållet i rapporten. Medlemsstaterna förväntas då inte redogöra för några ståndpunkter på denna punkt. Jag tänkte ändå ta tillfället i akt och informera om vad regeringen gör på de områden som det pekas på i rapporten.

De utvecklingsområden som identifieras rör partifinansieringen, korrupsionsrisker på kommunal nivå och risker i företagskontakter med utländska aktörer. Dessa utvecklingsområden är kända sedan tidigare, och vart och ett av dem är värda en separat diskussion. Vi arbetar kontinuerligt med dessa frågor. Regeringen har till exempel nyligen aviserat en avsikt att tillsätta en parlamentariskt sammansatt kommitté som ska utreda frågan om en skyldighet för partier och kandidater på regional och lokal nivå att redovisa sina intäkter för offentliggörande och frågan om ett eventuellt förbud mot att ta emot anonyma bidrag.

Regeringen har också lagt fram en lagrådsremiss, *Privata utförare av kommunal verksamhet*, som innehåller förslag

som syftar till att öka allmänhetens insyn i den verksamhet som har lämnats över till privata utförare. På samma tema har *Utredningen om en kommunallag för framtiden* fått i uppdrag att överväga om den kommunala revisionen behöver förstärkas ytterligare.

När det gäller frågan om korruptionsrisker i samband med företagskontakter med utländska aktörer har vi sedan 2012 en ny och modifierad mutbrottslagstiftning på plats. Det reviderade straffansvaret är anpassat till ett antal internationella konventioner. Jag vill påstå att vi sammantaget nu har ett heltäckande regelverk mot korruption. Några ytterligare åtgärder behöver man därför inte vidta med anledning av rapporten.

Rent generellt kan jag säga att regeringen är positiv till kommissionens initiativ att lägga fram sådana här rapporter. Det är ett värdefullt bidrag i medlemsstaternas arbete mot korruption på nationell nivå. Det är också glädjande att Sverige i rapporten beskrivs som ett av de minst korrumperade länderna i Europa. Men även om man ligger bra till är detta någonting som man måste arbeta med hela tiden.

Om det finns intresse av att föra mer långtgående diskussioner i delfrågorna finns det naturligtvis många sammanhang att göra det i. Men jag tycker att det är en bra och intressant rapport. Det är ingenting som är nytt i den. Vi har ett bra arbete på områdena, och det är viktigt att dessa rapporter kommer och att man hela tiden granskar vad som görs för att bekämpa korruption, som ju förstör ekonomier och samarbeten.

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Blir det en diskussion på denna punkt?

Anf. 37 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det beror lite grann på hur redovisningen ser ut. Men det är en politisk diskussion som jag tycker är otroligt viktig att föra. Jag brukar faktiskt gå in och diskutera detta. I vissa medlemsstater har vi nämligen ganska allvarliga problem med lag och rätt på grund av att det inte är fritt från korruption. Det är ett av de allvarligaste problemen när det gäller rättssäkerhet. Man ska därför inte vara främmande för att gå in och diskutera det. Nu tror jag inte att det är avsikten, utan

de vill redovisa rapporten. Det brukar inte ges så mycket tid till diskussion, men det återstår att se.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Då behandlar vi den för säkerhets skull som en diskussionspunkt och inte bara som en informationspunkt.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade inriktning. I övrigt tackar vi för informationen.

Vi lämnar punkt 17. Punkt 18 återkommer vi till senare. I stället går vi till punkterna 19 och 20 som, såvitt jag förstår, ska tas i ett sammanhang. Punkt 19, Rådets och medlemsstaternas slutsatser om rättssystemen i medlemsstaterna, är en beslutspunkt. Punkt 20, Resultattavla för rättskipningen 2014, är en informationspunkt.

Anf. 39 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Enligt de två dagordningspunkterna ska rådet dels anta slutsatser, dels lyssna till kommissionens presentation av 2014 års resultattavla för rättskipning. Jag tar dem i ett sammanhang eftersom de hör ihop.

Enligt kommissionen ska resultattavlan för rättskipning återkomma varje år som en del av arbetet med den ekonomiska terminen. Vi har ännu inte sett resultattavlan för 2014, men kommissionen ska muntligen presentera den vid rådsmötet. Syftet är enligt kommissionen att erbjuda jämförande statistik avseende trender i de nationella rättssystemen i fråga om kvalitet, oberoende och effektivitet. Genom granskningen menar kommissionen att man bättre kan fastställa strategier för ett effektivare rättssystem och därmed främja ekonomisk tillväxt i EU.

Medlemsstaterna har varit kritiska mot den metod som kommissionen har föreslagit eftersom de anser att den riskerar att innebära en dubblering av redan befintliga organisationers arbete och att förslaget inte tar hänsyn till de nationella rättssystemens olikheter. Det är också svårt att mäta nationella domstolsväsendens funktion och kvalitet med siffror och tabeller. Därför kommer rådet och medlemsstaterna att anta slutsatser med avsikt att lämna ett tydligt budskap med den kritiken.

I slutsatserna uppmanas kommissionen att i stället fortsätta den gemensamma diskussionen om medlemsstaternas rättsliga system och på det sättet arbeta för att förbättra sy-

stemets effektivitet. Vi välkomnar och ställer oss bakom förslaget till slutsatser.

2013/14:23
28 februari

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens ståndpunkt under punkt 19. Vad gäller punkt 20 tackar vi för informationen.

Punkt 21 är Övriga frågor. Det är en informationspunkt. Finns det något att säga? Nej. Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkten Möte i gemensamma kommittén. Där är det ett antal informationspunkter; det gäller punkterna 1–4. Finns det anledning att säga något? Nej. Vi tackar för informationen.

2 § Rättsliga och inrikes frågor

Justitieminister Beatrice Ask

Statsrådet Tobias Billström

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för rättsliga och inrikes frågor den 3–4 mars 2014

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Tobias Billström med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Vi ska i ett sammanhang behandla punkt 6 och punkt 18 på den kommenterade dagordningen. Båda punkterna gäller den framtida utvecklingen på RIF-området. De är både informations- och diskussionspunkter.

Anf. 42 Justitieminister BEATRICE ASK (M):

Det nya arbetsprogrammet som ska ersätta Stockholmsprogrammet är återigen uppe på rådets dagordning. Avsikten är att Europeiska rådet i juni ska fastställa ett nytt flerårsprogram, eller nya strategiska riktlinjer som det numera kallas i fördraget. Under det litauiska ordförandeskapet diskuterades frågan vid två tillfällen, och frågan var uppe på nytt under det informella ministerrådet i Aten. De senaste veckorna har dessutom Coreper fört fördjupade diskussioner.

Samtliga diskussioner som hittills har förts i rådet visar på en stor samsyn från medlemsstaternas sida när det gäller huvuddragen, det vill säga att programmet den här gången bör innehålla mer av strategiska riktlinjer och mindre av detaljer.

Avsikten var att kommissionen skulle presentera sitt meddelande om det framtida samarbetet vid RIF-rådet. Tidpunkten för meddelandet, eller de två meddelandena som det tycks vara fråga om – ett från Generaldirektoratet för inrikes frågor och ett från Generaldirektoratet för rättsliga frågor – har dock skjutits fram hela tiden. Just nu är beskedet att meddelandena inte är att vänta förrän den 11 mars, det vill säga först efter rådsmötet.

I ett sent skede har vi också fått ta del av två informationsnoter från kommissionen som vi har översänt till EU-nämnden. Informationsnoterna föranleder inte någon ändring av den inställning till det kommande programmet som regeringen redogjorde för inför rådsmötet i december. Regeringens inställning framgår också av det skriftliga bidrag som

Sverige skickade in till ordförandeskapet inför rådsmötet i december. Det är en text som EU-nämnden har fått ta del av.

2013/14:23
28 februari

Vi delar uppfattningen med flertalet andra medlemsstater att det nya programmet bör innehålla mer av strategiska riktlinjer än detaljerade åtgärder. Utvecklingen på RIF-området har gått mycket snabbt, och mycket har åstadkommits på kort tid. Därför behöver vi nu se till att de regler som det har beslutats om genomförs och tillämpas i praktiken. Vi måste också ta upp frågan om förbättrad kvalitet på de förslag som läggs fram.

Samarbetet på RIF-området bygger till stor del på att det mellan medlemsstaterna finns förtroende för varandras rättsliga och administrativa system. Här finns det mycket kvar att göra i form av utbildningsinsatser, erfarenhetsutbyte och liknande för att förbättra kunskapen om varandras rättsliga system och den EU-rättsliga regleringen. Jag har inledningsvis nämnt några mer grundläggande förutsättningar för det kommande samarbetet.

När det gäller det rättsliga samarbetet måste utgångspunkten vara att förenkla och förbättra förutsättningarna för medborgarna och företagen. Det är därför viktigt att samarbetet fortsatt är inriktat på att förenkla tillgången till rättvisa genom att onödiga hinder tas bort där så är möjligt. Det rättsliga samarbetet rör frågor där det finns starka nationella intressen och olika rättsliga traditioner. Det är därför som principen om ömsesidigt erkännande bör vara en grundläggande princip som man bygger samarbetet på.

De framtida åtgärderna på straffrättens område bör inriktas på eventuella luckor som fortfarande finns i det straffrättsliga samarbetet. Ett närmande i fråga om medlemsstaternas straffrättsliga lagar bör komma i fråga endast som en sista utväg, och då särskilt när det gäller allvarlig brottslighet med gränsöverskridande inslag. Vi måste framgångsrikt bekämpa den gränsöverskridande brottsligheten. För det behöver vi ett rättsligt samarbete mellan nationella myndigheter i de olika medlemsstaterna. Poliser, åklagare och domare måste ha bra förutsättningar för att samarbeta över gränserna.

Bekämpningen av gränsöverskridande brott är och ska fortsätta att vara en gemensam uppgift för de brottsbekämpande myndigheterna. De myndigheter som skapas på EU-

nivå, till exempel Europol och Eurojust, ska vara ett stöd för medlemsstaterna i det arbetet.

Inom ramen för det kommande programmet bör man diskutera hur innehållet i Schengenutvärderingarna kan utvärderas och vidareutvecklas för att bättre säkerställa den fria rörligheten. En väl fungerande asylmottagning, effektivt arbete mot korruption, skydd för minoriteter och så vidare är frågor som inte omfattas av dagens mer tekniskt inriktade utvärdering men som har stor betydelse.

Nu lämnar jag över till Tobias Billström att redogöra ytterligare för det som gäller Stockholmsprogrammet.

Anf. 43 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag kan inledningsvis upprepa det som Beatrice Ask sade angående kommissionens informationsnot vad avser inrikesfrågorna. Den föranleder inte någon ändring vad avser regeringens uppfattning om innehållet i det kommande programmet. När kommissionens meddelanden har offentliggjorts kommer vi förstås att återkomma med fakta-pm och även en närmare inställning till kommissionens förslag.

När det gäller den framtida utvecklingen på det asyl- och migrationspolitiska området anser regeringen att programmet bör prioritera åtgärder för det praktiska genomförandet av det nyligen beslutade gemensamma europeiska asylsystemet. Verklig solidaritet på asylområdet innebär att samtliga medlemsstater ska kunna ta emot asylsökande och erbjuda skydd i enlighet med det gemensamma regelverket. Vidare anser vi att den så kallade tidiga varningsmekanismen i Dublinförordningen bör komma på plats och stödjas operativt. Här har det europeiska stödkontoret för asylfrågor, EASO, en viktig roll i detta arbete.

Att visa solidaritet med regioner i transit- och ursprungsländer genom kapacitetsuppbyggnad och regionala skyddsprogram bör utvecklas ytterligare, och strategisk vidarebosättning till EU som en hållbar lösning bör uppmuntras.

För att kunna säkerställa en långsiktigt hållbar asyl- och migrationspolitik bör programmet skapa goda förutsättningar för ett effektivt och humant återvändandearbete. EU behöver även bli mer attraktiv för att möta det framtida behovet på arbetsmarknaden och för att vara konkurrenskraftig på den globala arbets- och utbildningsmarknaden.

Slutligen anser vi att arbetet med att genomföra den övergripande strategin för migration och rörlighet på ett strategiskt och konsoliderat sätt måste stå i fokus för politiken i de yttre förbindelserna.

2013/14:23
28 februari

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. I övrigt tackar vi för informationen.

Därmed får vi tacka justitieminister Beatrice Ask med medarbetare för närvaron i nämnden i dag och önska en trevlig helg.

3 § Rättsliga och inrikes frågor

Statsrådet Tobias Billström

**Återrappport från möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 5–6 december 2013**

**Återrappport från informellt ministermöte den 23–24 ja-
nuari 2014**

**Information och samråd inför möte i Europeiska union-
ens råd för rättsliga och inrikes frågor den 3–4 mars
2014**

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Då fortsätter vi EU-nämndens samråd med statsrådet Tobias Billström. Jag börjar med att fråga om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då, statsrådet, undrar jag om det möjligen finns något att säga med anledning av möte i rådet den 5–6 december 2013 eller det informella ministermötet den 23–24 januari 2014.

Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! Innan vi går till dagordningen för det kommande rådsmötet hade jag tänkt inleda med en återrapportering från RIF-rådet i december.

Vid RIF-rådet den 5–6 december diskuterades två av de punkter som är uppe även på denna RIF-dagordning. Det gäller den framtida utvecklingen på RIF-området samt Arbetsgruppen för Medelhavet, och jag återkommer därför till dessa frågor om en liten stund.

Under dagordningspunkten Frågor som rör den fria rörligheten för personer presenterades kommissionens slutliga rapport, som utgjorde en sammanställning av den statistik som medlemsstaterna tillhandahållit beträffande arten och omfattningen av det påstådda missbruket av den fria rörligheten. Medlemsstaterna var eniga om att den fria rörligheten utgjorde en grundläggande rättighet och att detta utgjorde en av de rättigheter som EU-medborgarna fäste störst vikt vid.

I övrigt var det en polariserad diskussion. Det var å ena sidan några medlemsstater som förordade mer effektiva verktyg och sanktioner än de som kommissionen föreslagit i sin rapport, medan andra, däribland Sverige, välkomnade kommissionens föreslagna åtgärder och framhöll den fria rörlighetens positiva effekter.

Vid det informella ministermötet i Aten i januari diskuterade vi framför allt den framtida utvecklingen på RIF-området. Det fanns en allmän enighet bland medlemsstaterna om att fokus framöver bör läggas på konsolidering, genomförande och utvärdering av befintlig lagstiftning.

Jag stannar där och ber att i övrigt få hänvisa till den skriftliga rapporteringen.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går till punkt 7, Migrationstryck: tendenser och utsikter. Det är en informationspunkt och en eventuell diskussionspunkt. Jag vill göra nämnden uppmärksam på att det finns protokoll från socialförsäkringsutskottet som har delats ut och avser både punkt 7 och punkt 8.

Anf. 48 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! På rådsmötet nästa vecka ska vi få information från kommissionen om migrationstrycket mot EU:s medlemsstater. Antalet människor som vill ta sig till något land inom EU:s gränser fortsätter att öka, inte minst mot bakgrund av den enorma flyktingkatastrof som våldet i Syrien skapat. Antalet syrier som nu har lämnat landet uppgår till 2,5 miljoner, och 6,5 miljoner är interna flyktingar.

Situationen i Syrien har utvecklats till en av de största och mest komplexa humanitära kriserna i modern tid, och konflikten bedöms inte avta under de närmaste åren. Preliminär statistik visar att totalt över 400 000 asylansökningar lämnades in i EU under 2013.

En av utgångspunkterna med det gemensamma europeiska asylsystemet är att det för den asylsökande inte ska spela någon roll var man söker asyl. Det är emellertid stora skillnader i hur många som söker sig till EU:s olika medlemsstater. Av de ca 80 000 syrier som hittills har sökt skydd i Europa har Sverige och Tyskland tagit emot över 50 000. Totalt sökte 54 000 personer asyl i Sverige 2013, vilket är den högsta siffran sedan början av 90-talet och gör Sverige till det tredje största destinationslandet i EU efter Tyskland och Frankrike. Jag kommer vid rådsmötet att påtala att det är viktigt att beakta det höga tryck som vissa medlemsstater upplever, antingen vid yttre gräns eller i asyl- och mottagningssystemen.

Avslutningsvis kommer jag även att framföra vikten av att EU nu utvärderar de solidaritetsåtgärder som vidtagits och drar lärdom av tidigare erfarenheter samt betona hur viktigt det är att alla inblandade aktörer är väl koordinerade med varandra.

Anf. 49 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. I övrigt tackar vi för informationen.

Vi går vidare till punkt 8, Arbetsgruppen för Medelhavet. Även det är en informations- och diskussionspunkt.

Anf. 50 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Ordförande! Efter de tragiska händelserna utanför Lampedusa och Malta förra året efterfrågade Europeiska rådet den 24–25 oktober åtgärder för att förhindra förlust av människoliv till havs. Kommissionen sammankallade EU:s medlemsstater vid två tillfällen under hösten till en särskild arbetsgrupp, Task Force Mediterranean, för att diskutera frågan.

Med utgångspunkt från diskussionen i denna arbetsgrupp presenterade kommissionen den 4 december 2013 ett kommissionsmeddelande. I meddelandet presenteras 38 förslag på åtgärder, bland annat stärkt samarbete med ursprungs- och transitländer, förnyat fokus på vidarebosättning och regionala skyddsinsatser, bekämpning av människohandel, människosmuggling och organiserad brottslighet, förstärkt gränsövervakning och genomförande av det europeiska gränsövervakningssystemet Eurosur samt stöd till de medlemsstater vars migrations- och asylsystem är utsatta för hårt tryck.

Kommissionens meddelande diskuterades av rådet för rättsliga och inrikes frågor den 5–6 december 2013, och frågan togs upp som en informationspunkt vid Europeiska rådets möte den 19–20 december 2013. I slutsatserna av den 20 december välkomnade Europeiska rådet kommissionens meddelande och uppmanade berörda aktörer att anstränga sig för att genomföra de åtgärder som presenterats i meddelandet.

På rådsmötet den 3–4 mars förväntas kommissionen redogöra för hur de avser att gå vidare för att genomföra åtgärderna. Något dokument har inte presenterats.

Regeringen anser att mer kan göras inom ramen för nuvarande regelverk och instrument. Samtliga medlemsstater måste även ta sitt ansvar och i samråd med UNHCR ges skydd åt fler genom vidarebosättning. Det är även viktigt att fokusera på det långsiktiga och strategiska samarbetet med transit- och ursprungsländer i ett brett och heltäckande migrationsperspektiv och att arbeta med grundorsaker till att människor väljer eller tvingas välja att fly. Partnerskap för rörlighet utgör ett viktigt och prioriterat instrument i det arbetet.

Anf. 51 EVA-LENA JANSSON (S):

Ordförande! Tack, statsrådet! I går fick socialförsäkringsutskottet information om synen på Frontex. Det var väldigt bra. Utifrån den information som vi kunde ta del av har vi inte några problem att stå bakom regeringens ståndpunkt. Men jag tycker att det nästan hade varit önskvärt att fler kunnat ta del av den informationen.

Anf. 52 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Det finns delar i arbetet som är viktiga och bra och som bör understödjas. Det vill även Vänsterpartiet framhäva. Arbetsgruppen behövs. Dess uppdrag är viktigt. Försöken att förhindra förlusten av människoliv och att människor skadas på sin väg över Medelhavet är oerhört viktiga, men de är inte särskilt framgångsrika. Så sent som den 2 februari i år besköt spansk polis med gummikulor en båt som var på väg till Ceuta, och enligt uppgift dog 14 personer.

Vad vi efterlyser i det arbetet är framför allt åtgärder för att garantera mänskliga rättigheter, också i de fall där medlemsstaterna själva försöker attackera eller förhindra flyktingar att komma in i Europeiska unionen. Vi skulle därför gärna vilja se ett tillägg till den svenska ståndpunkten som skulle kunna formuleras så här: Sverige efterlyser åtgärder som hindrar medlemsländer att använda lagstiftning som kriminaliserar hjälp till migranter i nöd eller använder våld för att hålla migranter borta.

En sådan ståndpunkt skulle definitivt få Vänsterpartiets stöd. Om den inte läggs till vill jag anmäla avvikande mening.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:
Det är noterat.

Anf. 54 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Jag tror också att det är bra att vi börjar omvärdera och betrakta Frontex som ett instrument för att se till att medlemsstaterna uppfyller de mycket höga krav som vi bör ställa på mänskliga rättigheter i asylprocessen. Det är därför viktigt och angeläget att vi arbetar med dessa frågor.

Det har ju varit den svenska ståndpunkten i Frontex styrelse att man till exempel måste arbeta mer med Frontex ombud för grundläggande rättigheter och MR-utbildning. Men bara det faktum att Frontexoperationerna i sig innebär att man sätter samman ting som kommer från olika medlemsstater gör att man har en, som man säger, peer control. Det är en situation där människor som arbetar tillsammans kan hjälpa varandra och se till att den kunskap som man besitter om MR-frågor kommer till direkt tillämpning när man utför operationen, där människor till exempel kan ges möjlighet att lämna in en asylansökan. Det tycker vi är bra, och det är den linjen som vi för.

När det gäller Lars Ohlys ståndpunkt är den utformad på ett sådant sätt att den går utanför vad vi har rådighet över. Det finns inga möjligheter vare sig för mig som representant för den svenska regeringen eller för EU att lägga sig i gränskontrollen på det vis som Lars Ohly efterfrågar.

Att man har andra instrument, till exempel Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg dit man kan vända sig och framföra klagomål om man till exempel blir illa behandlad, är fullständigt rimligt. Det är den judiciella ordning som vi har i Europeiska unionen. Men jag tror inte att man kan inta en sådan ståndpunkt som Lars Ohly efterfrågar utan att hamna i konflikt med andra instrument.

Anf. 55 MARIA FERM (MP):

Det är mycket bra ståndpunkter och ett bra arbete som genomförs av regeringen när det gäller dessa frågor och Arbetsgruppen för Medelhavet. Jag tänkte ändå passa på att upprepa den avvikande mening som Miljöpartiet anmälde förra gången detta behandlades.

Den avvikande meningen går i korthet ut på att vi anser att Frontex mandat bör utvecklas och förändras så att en hu-

vudprioritering för Frontex är att bistå migranter i nöd och genomföra sjöräddningsinsatser samt säkerställa respekten för mänskliga rättigheter, särskilt asylrätten. Det behövs i detta sammanhang lagliga vägar för att kunna ta sig till EU för att söka asyl, till exempel genom humanitära visum eller möjlighet att söka asylvisum på ambassader utomlands. Lagstiftning som kriminaliserar människor som bistår migranter som är i nöd bör ändras.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Jag uppfattar att Maria Ferm därmed instämmer i den eventuella avvikande mening som Lars Ohly redovisade.

Anf. 57 MARIA FERM (MP):

Nej, jag anmäler egen avvikande mening i enlighet med den som vi anmälde förra gången.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Tack för det förtydligandet!

Anf. 59 LARS OHLY (V):

Den avvikande meningen från Miljöpartiet är den som var gemensam med Vänsterpartiet förra gången. Det är inte densamma som den jag talade för nu. Jag vill gärna instämma i Maria Ferns avvikande mening vad gäller Frontex uppgifter.

När det gäller invändningen mot att vi skulle kunna ha synpunkter på hur medlemsländerna använder våld mot migranter menar jag att det är en felaktig uppfattning. Vi har haft många diskussioner i den här nämnden om brott mot mänskliga rättigheter i EU-länder. Vi har till exempel diskuterat Ungern och andra länder som på olika sätt har inskränkt demokratiska rättigheter eller mänskliga rättigheter och sagt att det är ett problem. Birgitta Ohlsson har varit här flera gånger och framhåvt vikten av att Sverige hela tiden diskuterar inte bara de Köpenhamnskriterier som gäller när stater vill bli medlemmar utan också att man måste ha någon form av mått för att bedöma ifall medlemsstater beter sig på ett sätt som är i överensstämmelse med mänskliga rättigheter när de väl har blivit medlemmar.

Jag tycker att det är helt uppenbart att ifall man kriminaliserar hjälp till migranter i nöd har man brutit mot det som jag menar är mänskliga rättigheter. Och om man använder våld för att hålla migranter borta kommer vi att se fler tragedier

och fler dödsfall. Därför menar jag att det är helt legitimt att ha den avvikande mening som jag för fram.

Anf. 60 EVA-LENA JANSSON (S):

Som jag sade framhåller vi, utifrån den information som vi fick i går och den diskussion som vi hade i utskottet, behovet av att säkerställa mänskliga rättigheter. Vi utgår från att de länder som är anslutna till Europeiska unionen ska fullfölja sina åtaganden när det gäller både Europakonventionen och mänskliga rättigheter. Det har man åtagit sig, och vi förväntar oss att man följer det med allt vad det innebär.

Det är med den utgångspunkten som vi står bakom regeringens ståndpunkt utifrån den föredragning som vi fick i går, bland annat om Frontex.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi har avvikande meningar från Miljöpartiet respektive Vänsterpartiet som inte i alla delar är likalydande.

Finns det någonting att säga med anledning av möte i Gemensamma kommittén?

Anf. 62 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Nej.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Vi antog nästan det men ville för säkerhets skull ställa frågan. Vi tackar statsrådet Billström för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Anna-Karin Hatt med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag inleder som vanligt med att fråga om det finns några A-punkter. Det finns det inte. Då frågar jag statsrådet om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 12 december 2013.

Anf. 65 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Jag kan kort säga något om det senaste energiministermötet som ägde rum den 12 december 2013. Ni har också tagit emot en skriftlig rapport om det.

Det viktigaste som jag väl kan nämna är att avsikten var att vi skulle ha kunnat nå en politisk överenskommelse om de så kallade ILUC-förhandlingarna med Europaparlamentet, men det fanns en blockerande minoritet mot det textförslag som låg på bordet. Därför kunde det inte nås någon överenskommelse. I övrigt hänvisar jag till den skriftliga informationen, och jag svarar gärna på frågor om ni har sådana.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går över till den preliminära dagordningen. Vi börjar med punkt 4, Meddelande från kommissionen *Energipriser och energikostnader i Europa*. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 67 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Det handlar om kommissionens nya meddelande om energipriser och kostnader i Europa som presenterades som en del av det energi- och klimatpaket som lades fram den 22 januari. Europeiska rådet uppmanade EU-kommissionen i maj förra året att ta fram en analys av energipriser och energikostnader i medlemsstaterna. Det gjorde man mot bakgrund av de förändrade förhållandena på de globala energimarknaderna, där inte minst det som man kallar skiffergas-

revolutionen har bidragit till relativt sett högre energipriser i EU jämfört med andra stora ekonomier.

Nu har kommissionen presenterat sin analys i form av ett meddelande som vi alltså ska debattera den 4 mars. Därefter kommer energiministrarnas synpunkter att födas in inför Europeiska rådets möte den 20–21 mars. Den här diskussionen väntas också födas in i de rådsslutsatser om energipriser, konkurrenskraft och utsatta kunder som ordförandeskapet planerar att TTE-rådet ska anta i juni.

Från regeringens sida välkomnar vi den omfattande analysen som kommissionen har gjort. Vi kommer vid rådsmötet generellt att stödja kommissionens slutsatser. En särskilt viktig slutsats som kommissionen drar är att klimat- och energipolitiken generellt sett inte har bidragit till försämrad konkurrenskraft och så kallat koldioxidläckage i någon större utsträckning. Det är särskilt viktigt att lyfta fram i en tid när höjda energipriser i allt större utsträckning tas till intäkt för att ifrågasätta ambitioner inom klimatområdet.

Vi kan se att en omställning till ett hållbart energisystem har en viktig roll att spela för affärsmöjligheter, för konkurrensfördelar för Europa och för vår industri. I Sverige vet vi av egen erfarenhet att det är fullt möjligt att kombinera stark hållbarhet med god tillväxt samtidigt som det kan vara en viktig drivkraft för ekonomisk utveckling. Vi har i vårt land många goda exempel på hur man kan ta vara på möjligheterna i energiomställningen.

Vi instämmer också i kommissionens slutsatser om vilka åtgärder som kan vidtas för att möta relativt högre energipriser. Fullbordandet av den inre marknaden är avgörande för konkurrenskraftiga priser inom EU. Vi instämmer även i kommissionens slutsats att energieffektivisering har förutsättningar att minska energikostnader och ge en ökad konkurrenskraft.

När det gäller stöd för produktion av förnybar energi instämmer regeringen i kommissionens slutsats att dessa stödssystem måste utformas på ett kostnadseffektivt sätt. Det svensk-norska elcertifikatssystemet är ett utmärkt exempel på ett marknadsbaserat styrmedel som ger en förutsägbar ökning av den förnybara energiproduktionen till låga kostnader för slutkunderna. Det är ett styrmedel som kommissionen nu framhåller som ett av de allra mest kostnadseffektiva

stödsystemen för utbyggnad av förnybar energi i hela Europa.

2013/14:23
28 februari

Slutligen är det förstås viktigt att konsumenten får möjlighet att påverka sina energikostnader. Därför är det viktigt att fortsätta arbetet med att stärka konsumentens ställning såväl i Sverige som på de europeiska energimarknaderna.

Anf. 68 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr ordförande! Vi kommer inte att anmäla någon avvikande mening i dag, men det är väldigt nära att vi gör det. Vi skulle kunna instämma i det här i den bästa av världar, men problemet är att den europeiska energimarknaden inte ser ut så här, utan den ser helt annorlunda ut. Den är full av stödsystem. Den är full av subventioner. Den inre marknaden är inte genomförd. Det måste man förhålla sig till när man går in i diskussioner.

Det är möjligt att vi skulle vilja – jag tycker att även vi står bakom den uppfattningen – att det såg ut så. Det är det som är lite problematiskt när man diskuterar med regeringen. Det finns nästan en tondövhet. Det ser ut på ett sätt, men man har en ståndpunkt som ser ut på ett annat sätt. Jag skulle gärna vilja veta vad man kom fram till på KKR som väl var den här veckan. Vad kom man fram till när man diskuterade industrins villkor och framför allt energikostnaderna för industrin?

Jag tänker som sagt inte anmäla någon avvikande mening, men jag vill säga att man måste förhålla sig till den verklighet som råder i Europa och inte till den verklighet som man skulle vilja ha.

Anf. 69 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Jag håller med Börje Vestlund om att vi måste förhålla oss till verkligheten. Jag tycker inte att vi behöver eftersträva något slags konvergens på det här området inom Europeiska unionen och skapa ett frihandelsområde inom elområdet.

Jag tror tvärtom att vi behöver ha en konkurrenssituation även mellan medlemsstater och inte bara mellan EU och USA. Jag tror att det vore olyckligt att gå vidare med förslaget och fördjupa det. Framför allt tror jag att industrin i Sverige har behov av låga elpriser och en elmarknad som fungerar här. Historiskt sett har vi haft väldigt låga priser i Sve-

rige, vilket har stärkt vår internationella konkurrenskraft på området.

Jag vill gå så långt som att anmäla avvikande mening. Jag hoppas få större stöd av övriga delar av nämnden när frågan fördjupas i framtiden.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar detta.

Anf. 71 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Det stämmer, apropå Börje Vestlunds kommentar, att det finns många stödsystem för olika typer av energi i Europa i dag. Det finns en växande insikt; det märker vi ju. Vem som helst som lyssnar på debatterna i de olika medlemsstaterna märker att man i många andra medlemsstater, dock inte i Sverige, har valt ganska kostsamma stödsystem. Det gäller för förnybar energi och för mycket annat. Det är därför vi märker att andra länder nu kommer till Sverige och tittar inte minst på de gröna elcertifikaten. Det är ett bevisat kostnads-effektivt system. Jämfört med en tysk konsument betalar en svensk konsument en tiondel så mycket när det gäller att bygga ut grön, förnybar el.

Det som är bra för Sverige är att vi tack vara detta har kunnat se till att ha ett konkurrenskraftigt elpris. Vi har i dagsläget historiskt låga elpriser, vilket också är en kommentar till det som Johnny Skalin säger.

Till skillnad från det som Sverigedemokraterna nu markerar skulle jag vilja markera att om man tror att lösningen på de energiutmaningar vi har är någon sorts energinationalism, då är man inne på fel spår. Det skulle leda till högre kostnader och högre priser för industrin.

Tvärtom pekar allt på att vi har mycket att vinna på att fullborda den inre marknaden eftersom vi då kan använda resurserna i Europa på ett mycket bra sätt. Regeringen kommer därför fortsatt att vara en av de tydligaste förespråkarna för att EU fullbordar den inre marknaden för energi.

Anf. 72 FREDRICK FEDERLEY (C):

Ordförande! Tack, ministern, för en bra föredragning! Det känns lite förmätet att komplettera den kompetenta ministern på området, men det finns ytterligare näringsaspekter och ekonomiska aspekter på att ha en gemensam marknad. Vi har

nämligen potential att producera mycket mer energi i Sverige än vi konsumerar.

2013/14:23
28 februari

Tidigare har det funnits en ganska planekonomisk syn på hur mycket el som ska produceras i detta land – vi ska försörja oss själva, och sedan har det varit nog. Men att med grön energi kunna konkurrera med brunkolsenergi från övriga Europa är en otrolig framtidssektor som kan generera mycket skattepengar och ganska många jobb, både i gröna näringar och i annan verksamhet runt om i hela Sverige. Det finns alltså sådana poänger som är oerhört viktiga, inte bara för dem som driver företagen utan också för alla dem som ska komma att jobba i verksamheten.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men vi har noterat avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 5, Meddelande från kommissionen *En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030*. Även det är en diskussionspunkt.

Anf. 74 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! Det här var huvuddelen av det förslag som kommissionen presenterade den 22 januari. Regeringen har som ni vet vid upprepade tillfällen uppmanat EU-kommissionen att så snart som möjligt presentera sitt förslag, och vi välkomnar verkligen att diskussioner nu kan påbörjas på allvar.

Det brådskar nämligen. Näringslivet har behov av att få tydliga spelregler för de mycket stora investeringar i EU:s energisystem som vi vet behöver göras fram till 2030. EU behöver också enas om och ha ett starkt förhandlingsbud inför Ban Ki-moons toppmöte i september. Därför är det regeringens ambition att Europeiska rådet vid sitt möte i mars ska kunna ta ställning till den långsiktiga inriktningen för EU:s klimat- och energipolitik.

På TTE-rådet den 4 mars kommer vi att ha en första, viktig policydiskussion mellan energiministrarna, en diskussion som ordförandeskapet avser att sammanfatta i ett brev till Herman Van Rompuy inför Europeiska rådet. Det vi förväntar oss är att diskussionen på TTE kommer att handla om de centrala delarna i EU-kommissionens förslag.

Mycket kortfattat innebär förslaget ett bindande klimatmål på 40 procent minskade utsläpp av växthusgaser jämfört med 1990, ett bindande mål på EU-nivå på minst 27 procent förnybar energi som inte görs bindande på medlemsstatsnivå samt att EU-kommissionen återkommer till energieffektivisering i samband med översynen av energieffektiviseringsdirektivet senare i år.

Förslaget innehåller dessutom en reform av EU:s handel med utsläppsrätter genom införande av en marknadsstabiliseringsreserv. EU-kommissionen föreslår därtill ett antal indikatorer för att övervaka konkurrenskraft och försörjningstrygghet samt ett nytt system för styrning där medlemsländerna ska ta fram nationella energiplaner för att säkerställa att 2030-målen nås men även bidra till ökad transparens och tydlighet för investerare.

Regeringens övergripande synpunkt är att vi välkomnar förslaget men att ambitionsnivån totalt sett är för låg och behöver höjas. Regeringen ställer sig bakom EU-kommissionens förslag om en utsläppsminskning med 40 procent men kan därutöver tänka sig en utsläppsminskning med ytterligare 10 procent i form av internationella krediter i samband med att andra utvecklade länder tar sin del av bördan i de internationella förhandlingarna. Bördan för 40-procentsmålet måste fördelas mellan EU:s medlemsstater på ett kostnadseffektivt sätt.

Regeringen välkomnar dessutom EU-kommissionens förslag om ett mål på minst 27 procent förnybar energi på EU-nivå. Utsläppsmålet är överordnat målet för förnybart, men genom att den förnybara energin byggs ut i Europa minskar beroendet av fossila bränslen. Regeringens syn på 27-procentsmålet kan komma att ses över i ljuset av att kostnads- och teknikutvecklingen går i positiv riktning.

Regeringen stöder EU-kommissionens förslag att återkomma till energieffektivisering senare i år. Att använda energin mer effektivt bidrar till både stärkt konkurrenskraft och minskade utsläpp samtidigt som det hjälper vår industri och våra konsumenter att minska sina energikostnader.

Det är i korthet regeringens förslag till svenska ståndpunkter när det gäller EU-kommissionens förslag till ramverk.

Vi hade överläggningar om det här i miljö- och jordbruksutskottet i går. Då anmälde vi avvikande meningar som vi fortsatt står bakom.

Jag tycker att det är lite fascinerande att man kan tala om en ambitionsökning. När man granskar det handlar det om att regeringen utöver kommissionens förslag kan tänka sig ytterligare 10 procents utsläppsminskning i form av internationella krediter, förutsatt att andra utvecklade länder tar sin del av bördan i de internationella förhandlingarna. Det kan vi också tänka oss, men frågan är vilket mål man vill ha i grunden.

Det här förslaget är ju att stödja kommissionen. Det är till och med mindre ambitiöst än EU-parlamentets, som ändå står upp för tre bindande mål.

Vi i den gröna gruppen röstade för högre nivåer för de tre målen. Om man åtminstone kunde stödja parlamentets inriktning tror jag att vi skulle komma lite längre i förhandlingarna.

Anf. 76 BÖRJE VESTLUND (S):

Jag kanske ska klargöra att det här meddelandet kommer att behandlas i kammaren i form av ett granskningsbetänkande. Det vore bra om statsrådet medverkade i den debatten så att vi fick en bred debatt om just energi- och klimatpolitiken.

Vår uppfattning är solklar. Vi tycker att det är beklagligt att regeringen i princip kapitulerar och inte är den pådrivande kraft som man faktiskt var förr. Jag kan tycka många saker om regeringens arbete, men man var pådrivande när man tillträdde 2006. I dag är man inte pådrivande. Jag beklagar verkligen detta, för jag tror att det behövs gröna röster i Europa. Det vill man inte stå upp för nu.

För att klargöra vår avvikande uppfattning vill vi ha tre saker som vi tycker är viktiga. För det första vill vi ha ett utsläppsmål på 50 procent som regeringen säger, men vi tycker att det ska vara 50 procent i hela Europa. Vi vill inte krångla till det med att man ska kunna ha internationella krediter.

Det är mycket enkelt. Vi måste reda ut det här själva. Vi kan inte säga att Kina, USA, Brasilien och alla andra stater måste bli bättre för att vi ska göra vår hemläxa. Det ligger

inte i linje med den traditionella politiken i Sverige, och det har vi aldrig drivit tidigare. Vi har varit de som har gått före, inte kommit efter och skällt på alla andra.

För det andra vill vi att det förnybara ska utgöra 40 procent.

Det tredje är det som jag tycker är mest beklagligt. Vi kommer inte fram till någon annan siffra men däremot till någonting helt annorlunda. Vi vill ha förnybara mål när det gäller energieffektivisering, men vi tycker inte att det är så väl utvärderat att vi kan sätta en siffra på det. Vi kan inte bara skriva dit en siffra och tycka att det är jättebra.

Vi noterar att EU-parlamentet har satt 40 procent som mål, men energieffektivisering ger också förpliktelser. Vi måste tala om hur vi ska göra detta. Ska vi anslå mer medel, kanske till statens egen energieffektivisering – det är väl det minsta – men kanske också för att se över bostadsbeståndet så att vi kan energieffektivisera det?

Det är lite mer komplicerat än de andra målen. Där kan vi säga så här: Vi lägger pengar på innovation och forskning för att få fram mer grön teknik. Det kan vi göra, men energieffektivisering är mer komplicerad.

Jag vill bara markera att vår avvikande mening är mycket tydlig på den här punkten. Vi vill ha tre bindande mål. Det är tråkigt att inte regeringen vill ha tre bindande mål.

Anf. 77 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Det skadliga med att ha en regering som sätter upp ett blött finger i luften i klimatfrågorna är att regeringen och statsministern är aktiva när frågorna är medialt intressanta men tystnar helt när de inte längre står på den mediala dagordningen. Inför toppmötet i Köpenhamn var Fredrik Reinfeldt en av dem som talade mest och ivrigast om vikten av att bekämpa den globala uppvärmningen. Sedan dess har regeringen varit väldigt tyst.

När frågorna nu kommer upp är man tomhänt. Det är ganska sorgligt att se en regering som inte ens vill skärpa EU-kommissionens förslag på något enda område, som inte driver frågorna och som inte har insett vikten av dem.

Man föreslår till och med att EU-länderna ska kunna göra stora uppköp av billiga och osäkra utsläppskrediter i andra länder. Det kommer inte att leda till någon omställning, varken i Europa eller i Sverige. EU-kommissionen har själv

analyserat det och sagt att politiskt uppsatta mål ska mötas helt och hållet inhemskt utan uppköp av internationella krediter med olika klimat- och miljönytta.

2013/14:23
28 februari

Därför är vi oerhört besvikna. Vi tycker att vi skulle ha mycket att vinna på att vara en tydlig pådrivare för mycket skarpare mål:

- att EU ska ha noll utsläpp senast 2050
- att all energiproduktion då ska vara förnybar
- att vi till 2030 ska minska utsläppen av växthusgaser med minst 60 procent jämfört med 1990 och att minskningarna ska göras inom Europa
- att energiproduktionen 2030 ska bestå av minst 45 procent förnybar energi
- att ålägga alla verksamheter att energieffektivisera sin verksamhet med 40 procent.

Det är tydliga, mätbara mål som skulle kunna återge Sveriges positionen som pådrivare i klimatfrågorna. I stället har vi en regering som har kapitulerat och inte ens inser vikten av att ställa om.

Jag vill upprepa den avvikande mening som Vänsterpartiet anmälde i miljö- och jordbruksutskottet.

Anf. 78 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag hänvisar till det vi sade i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Anmäler Sverigedemokraterna avvikande mening? Jag ställer frågan väldigt rakt.

Anf. 80 JOHNNY SKALIN (SD):

Ja.

Anf. 81 CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M):

Jag tycker att regeringens ståndpunkt är klok om man ser till situationen i Europa just nu. Jag har följt diskussionen mellan de olika regeringarna och vet att Sverige är pådrivande. Vi ligger långt fram.

Man kan också titta på de ärenden som ska upp nu. Det ena ärendet handlar om Europas konkurrenskraft och energi-

priserna och det andra handlar om klimatfrågan. Man bör kunna utgå ifrån att det finns en del olika uppfattningar i de europeiska länderna om vilka frågor som väger tyngst.

Jag förstår att Lars Ohly och Vänsterpartiet vill ha högre mål. Sverige ska också ha de ambitionerna, men här handlar det trots allt om att hitta en väg framåt som är möjlig. Visst kan vi få höra att vi är pådrivande om vi trycker på om högre mål, men frågan är om det ger något resultat. Det är trots allt resultatens som räknas och inte hur väl man vill.

Jag skulle vilja höra av statsrådet Hatt hur man resonerar kring de två frågorna, konkurrenskraftiga energipriser och klimatfrågan. Kan vi se framför oss två läger i Europa som kämpar om olika saker, eller har man möjlighet att använda dessa två frågor för att nå målet om konkurrenskraftiga energipriser och klimatmålen?

Anf. 82 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Herr ordförande! En frågeställning som har kommit upp är om den svenska regeringen förespråkar en ambitionsökning eller inte i förhållande till kommissionens förslag. Det är alldeles tydligt att vi förespråkar ett mer ambitiöst förslag än vad kommissionen har gjort. Vi vill se ett klimatmål på sammanlagt 50 procent där 40 procent ska göras internt i EU och 10 procent via internationella krediter.

Det är en viktig markering för vi vet från de internationella klimatförhandlingarna att de länder där den här typen av investeringar hamnar frågar efter sådana insatser. De vill inte att EU ska vända dem ryggen. Det är viktigt. Samtidigt som lejonparten, 40 procentenhet, görs internt i EU är det viktigt att vi har resurser och en politisk vilja att göra insatser där de gör störst nytta och där det kan bli så mycket utsläppsminskningar som möjligt.

Klimatfrågan är den fråga där det är som allra tydligast att nationsgränserna spelar mindre roll och där det spelar roll om vi gemensamt internationellt kan hjälpas åt att minska utsläppen. Jag tror att många skulle spärra upp ögonen om Sverige skulle byta position och helt plötsligt säga att vi inte tycker att det är viktigt att EU har en tydlig position när det gäller internationellt samarbete och de internationella mekanismerna.

Regeringen är en tydlig pådrivande kraft. Jag fick frågan hur spelplanen ser ut i Europa. I dagsläget är det ett fåtal

medlemsstater som över huvud taget har offentliggjort sina positioner och sina förhållningssätt till EU-kommissionens förslag. Vi vet att Tyskland och Frankrike välkomnar helt och hållet kommissionens förslag. De efterfrågar inte något högre klimatmål. Alltså är den svenska regeringens position mer ambitiös än deras. Den brittiska regeringen är så här långt den enda övriga regering som har talat om ett utsläppsmål på 50 procent.

I övrigt väntar vi på de andra medlemsstaterna, vilket gör att Sverige är ett av de första länderna som tidigt har gått ut med en position. Dessutom är det ett av de få länder som tydligt har markerat att vi vill se ett mer ambitiöst klimat- och energipaket än det som kommissionen har föreslagit.

Det är viktigt att se att det i den andra vågskålen finns ett antal medlemsstater i Europa som inte är särskilt angelägna om detta, som inte är så angelägna om att EU ska anta klimatmål i god tid före Parismötet. De ifrågasätter förnybartmålen. När rådet nu ska förhandla är det otroligt viktigt att ha två saker i åtanke. Det ena är: Vad krävs för att vi ska kunna hålla oss under tvågradersmålet? Det är det som den svenska regeringens position är utformad efter. Det andra är: Vad krävs för att vi ska kunna fatta ett beslut i Europeiska rådet?

Det sämsta som kunde hända för klimatet och energin är om vi inte kan få ett klimat- och energiramverk på plats för perioden 2020–2030. Det brådskar. Vi behöver få det nu. Ska det vara möjligt behövs det en klok och gyllene kompromiss som innehåller både det som är nödvändigt för att nå tvågradersmålet och det som behöver göras för att vi ska kunna fatta kloka beslut.

I motsats till vad Lars Ohly och Helena Leander säger är den svenska regeringens position mer ambitiös än den som EU-kommissionen har lagt fram. Därmed placerar den Sverige i frontlinjen som en av de mer ambitiösa medlemsstaterna i EU så här långt. Det är också en välavvägd position när det gäller att kunna fatta beslut.

Vad gäller energieffektivisering är regeringen tydlig med att det är viktigt. Det är ett av de bästa sätten att få ned energikostnaderna. Det är också ett bra sätt att se till att fortsätta omställningen. Men det är rimligt att man gör som EU-kommissionen har föreslagit. Vi har alldeles nyligen fattat beslut om energieffektiviseringsdirektivet, och det bör utvär-

deras innan vi återkommer till energieffektiviseringsfrågan. Det gör vi så snart EU-kommissionen har gjort översynen. Vi kommer att kunna göra det senare i år.

Därmed är det väldigt tydligt att regeringen förespråkar att Europeiska rådet ska fatta beslut om två mål, ett klimatmål om sammantaget 50 procent och ett förnybart mål om minst 27 procent som ska vara bindande på EU-nivå. Regeringen håller dörren öppen för att se över målet och justera det uppåt i takt med att kostnaderna för förnybar energi fortsätter att utvecklas i positiv riktning.

Anf. 83 HELENA LEANDER (MP):

Ambitionen handlar inte bara om siffror utan också om ifall de är bindande och hänger ihop.

Ministern säger att Sverige vill ha 50 procent. Men det står att man kan tänka sig 10 procent i internationella krediter utöver kommissionens 40 procent. Om man ska säga utåt att man vill ha 50 procent, då måste man – om nu ingen annan kan tänka sig dessa internationella krediter – i så fall driva att det ska vara ett 50-procentigt mål i rådet. Är det vad Sverige kommer att driva? I så fall kan jag möjligen köpa att det är mer ambitiöst.

Man säger att man i praktiken köper kommissionens förslag, men att man kan tänka sig 10 procent internationella krediter därutöver. Det är inte så sannolikt att många andra kommer att stödja det, så att Sverige får en chans att överväga saken. Det är inte riktigt det som diskussionen handlar om. Då blir det inte så himla imponerande.

Sedan har jag inget problem med att man gör saker utomlands, tvärtom. Det är oerhört viktigt att vi tar ansvar för den internationella klimatfinansieringen och ger additionella medel utöver biståndet. Jag har inte heller några problem med att man köper in internationella krediter. Problemet är om man tillgodoräknar sig det, använder det för att kunna säga att man har ett mer ambitiöst mål än vad man egentligen har. Det tycker jag inte är ärligt.

Anf. 84 ORDFÖRANDEN:

Jag har uppfattat att också Miljöpartiet vidhåller sin avvikande mening i den här frågan. Är det korrekt?

Vi hade en gemensam rödgrön avvikande mening om principen om tre bindande mål. Därutöver har vi våra respektive partiers siffror i separata avvikande meningar.

Anf. 86 BÖRJE VESTLUND (S):

Med tanke på den oro som ministern och Cecilie Tenfjord-Toftby uttrycker inför vad de andra länderna tycker finns det en risk att det inte ens blir så ambitiöst som kommissionen föreslår. På vilket sätt bidrar det till tvågradersmålet om det skulle bli lägre ambitionsnivåer?

Det enda jag saknar när det gäller energieffektivisering är att regeringen uttalar att det är viktigt att det även där ska finnas ett mål. Det tycker jag är lite svagt av regeringen, för det har man sagt i alla andra sammanhang.

Anf. 87 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Jag vet inte riktigt vem ministern riktade sig till. Hon sade att det skulle vara felaktigt ifall EU inte hade en tydlig position i internationella förhandlingar. Det kan jag hålla med om, men vad det handlar om är dels den egna ambitionsnivån, dels vad som ska ingå i den. Regeringen har varit förfärande passiv utom i en fråga, och den har varit rent kontraproduktiv, och det gäller frågan om internationella krediter. Det gör ni till ert stora nummer.

Då har man verkligen inte drivit på för att en mer ambitiös klimatpolitik ska bli gällande. Den strategi som Cecilie Tenfjord-Toftby förespråkar skulle jag kunna sammanfatta med att det bästa för våra krav är om vi inte nämner dem, och att framgången för en radikal miljöpolitik sannolikt blir lättare att uppnå om vi inte driver på. Det är naturligtvis en fullständigt horribel position.

Enligt vår uppfattning är det viktigt att vi vid varje tillfälle tvärtom visar att det finns större ambitioner, att det finns medlemsstater som är beredda att gå längre och som också lyfter fram det för att inte de andra som har låga ambitioner ska vara de som sätter agendan.

Det här är inte en regering som driver på, det här är en regering som är passiv och som är liknöjd, skulle jag villat kalla det. Dessutom finns det en skillnad mellan regeringens uppfattning och en del av era representanters i EU-parlamentet. För Vänsterpartiets del kan jag säga att vi driver exakt

samma krav i EU-parlamentet som vi driver i Sveriges riksdag.

Anf. 88 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C):

Vem som helst som lyssnar på den europeiska energidebatten kan konstatera att den svenska regeringen är ytterst pådrivande i dessa frågor. Det har vi varit under lång tid, ända sedan vi tillträdde, och det fortsätter vi att vara.

Den här positionen förstärker detta. När den svenska regeringen är en av de första i EU som tar ställning för en position där vi vill se ett mer ambitiöst klimat- och energi än vad EU-kommissionen har föreslagit är det att vara pådrivande, absolut.

När det gäller internationella krediter, som är en del av det sammanlagda 50-procentiga utsläppsmål som vi vill se framöver, är det otroligt viktigt att Sverige och EU framför att vi vill att också andra länder och andra stora ekonomier tar sitt ansvar genom att vara med och finansiera den typen av insatser.

Sverige och EU kan inte göra hela det arbetet själva. Vi har all anledning att trycka på så att andra länder gör det. Det är hela tanken med den position som regeringen har. Vi vill att EU ska ha ett stort åtagande inhemskt. Vi vill att EU tydligt ska lägga fram på bordet att vi också vill fortsätta att arbeta med internationella krediter. Vi vill dessutom sända en tydlig signal till andra länder om att vi förväntar oss att de ska göra precis samma sak.

Så, Lars Ohly och Helena Leander, regeringen är inte passiv eller oambitiös. I stället är det tvärtom, inte minst när man jämför hur andra medlemsstater har valt att agera. Vi ligger längst fram och är tidigast ute.

Till Börje Vestlund vill jag säga att om man skulle landa på lägre nivåer är risken stor att vi inte kommer att lägga oss på den bana som vi behöver ligga på för att klara tvågradersmålet. Det är därför den svenska regeringen vill se ett sammantaget högre utsläppsmål än det som kommissionen har föreslagit, för att vi ska klara de långsiktiga mål som vi har satt upp på klimatområdet.

Anf. 89 LARS OHLY (V):

Jag vill bara klargöra att det finns en gemensam avvikande mening från Socialdemokraterna, Miljöpartiet, och

Vänsterpartiet i miljö- och jordbruksutskottet som jag står bakom. Den avvikande mening från Vänsterpartiet som jag här har talat för är densamma som vi anmälde i utskottet.

2013/14:23
28 februari

Anf. 90 BÖRJE VESTLUND (S):

För ordningens skull vill jag säga att även vi står bakom den avvikande meningen.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens inriktning under den här punkten och att det finns avvikande meningar från Miljöpartiet, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna. Dessa avvikande meningar är inte likalydande, men det finns en likalydande avvikande mening vid sidan av de individuella som avser Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Därmed tackar vi statsrådet med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

5 § Miljö

Miljöminister Lena Ek

Återrappport från möte i Europeiska unionens råd för miljö den 13 december 2013

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för miljö den 3 mars 2014

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar miljöminister Lena Ek med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar inledningsvis om det finns några A-punkter. Det finns det. Då, miljöministern, undrar jag om det finns någonting att säga med anledning av möte i rådet den 13 december 2013.

Anf. 93 Miljöminister LENA EK (C):

Herr ordförande! Nej, materialet är utsänt. Jag förutsätter att ledamöterna läser det, och jag har inga ytterligare kommentarer. Allting är redovisat i det utskickade materialet.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går över till den preliminära dagordningen. Vi börjar med punkt 3, Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av direktiv 2001/18/EG om medlemsstaternas fria rätt att fatta beslut om odling av genetiskt modifierade grödor. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 95 Miljöminister LENA EK (C):

Herr ordförande! Denna punkt har vid flera tillfällen varit uppe i både miljørådet och jordbruksrådet under 2010, 2011 och 2012. Förslaget som kommissionen presenterade i juli 2010 innebär att medlemsstaterna ska ges möjlighet att förbjuda eller begränsa odling av en GMO-gröda inom sina territorier även om den aktuella GMO:n har fått ett godkännande på EU-nivå för odling.

Rådet har dock inte lyckats enas om en politisk överenskommelse i frågan sedan förslaget presenterades. Det här förslaget var senast uppe vid miljørådet i mars 2012. Då kunde inte rådet enas om en politisk överenskommelse eftersom en blockerande minoritet motsatte sig det kompromissförslag som det danska ordförandeskapet hade lagt fram. Vid det rådsmötet ställde sig Sverige positivt till det danska ordförandeskapets kompromissförslag.

Det grekiska ordförandeskapet återupptog förhandlingarna i februari i år och har tagit fram ett smärre reviderat kompromissförslag som utgår från det danska ordförandeskapets kompromissförslag från 2012. Det grekiska reviderade förslaget förtydligar tillvägagångssättet för medlemsländerna när det gäller att undanta odling av GMO samt förtydligar övergångsregler för de redan godkända GMO:erna under direktiv 2001/18/EG.

Detta kompromissförslag diskuterades kort vid ett rådsarbetsgruppsmöte den 14 februari. Diskussionerna vid arbetsgruppsmötet visade att det reviderade förslaget skulle kunna få ett brett stöd bland medlemsstaterna efter ytterligare arbete med vissa tekniska klargöranden. Det återstår således ytterligare arbete innan en överenskommelse kan nås.

Det grekiska ordförandeskapet har för avsikt att vid miljørådet den 3 mars, på måndag, föra en diskussion för att se om det finns förutsättningar för att fortsätta arbetet med syftet att slutligen kunna nå en politisk överenskommelse om förslaget.

Regeringen har för avsikt att utifrån de två frågor som ligger till grund för diskussionen ställa sig positiv till att återuppta diskussionerna. Regeringen anser att det grekiska ordförandeskapets reviderade förslag utgör en god grund för vidare diskussion mot att nå en politisk överenskommelse om förslaget.

Anf. 96 HELENA LEANDER (MP):

Vi i Miljöpartiet tycker att det är en viktig demokratisk fråga att länder ska kunna förbjuda GMO på sitt territorium. När frågan var uppe första gången i miljö- och jordbruksutskottet 2011 anmälde vi avvikande mening, men när frågan sedan var uppe i EU-nämnden i samband med det danska kompromissförslaget stödde vi till slut, efter mycken vanda, den danska kompromissen. Men nu när diskussionen så att säga har tagit ett steg tillbaka ser vi större möjligheter att helt enkelt sjunga ut vårt hjärtas mening igen. Vi tycker att också regeringen förstås borde göra det.

Summan av kardemumman är att vi tycker att det är viktigt att man ska kunna åberopa miljö- och hälsoskäl om man vill begränsa användningen av GMO på sitt territorium. Det är ofta där skon klämmer. Då är det ett problem om man är bunden av Efsas riskbedömningar, som just är en värdering

av risk och som det finns en hel del politik i. Det kan vara så att ett medlemsland lägger större vikt vid försiktighetsprincipen än vad Efsa gör, som kanske inte är berömd för just den delen. Då är det viktigt att man ska kunna motsätta sig GMO med hänvisning till miljö- och hälsoskäl. Det är helt enkelt det som jag och Miljöpartiet tycker att regeringen ska driva.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Vi uppfattade att det var en avvikande mening, ja.

Anf. 98 LARS OHLY (V):

Jag har en i princip identisk ståndpunkt med Helena Leanders, att det är att välkomna att medlemsländerna får större inflytande när det gäller att bestämma över GMO-grödor, helst att möjligheten att gå längre ska finnas. Det gäller framför allt medlemsländernas möjligheter att avvisa GMO-grödor av miljö- och folkhälsoskäl, som nu inte finns med i förslaget.

Det borde regeringen driva tycker vi och anmäler därför avvikande mening.

Anf. 99 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern! När det danska ordförandeskapets kompromissförslag kom upp på agendan var det i varje fall ett steg i rätt riktning. Med kompromisser är det så att de antingen är urvattnade eller är på något sätt framtidsorienterade. Vi gör bedömningen att det då fanns en ambition att göra någonting bättre utifrån det läge som råder.

Vi välkomnar att det nu finns ett nytt förslag från det grekiska ordförandeskapet, även om det möjligen kan vara urvattnat, men det är ändå ett steg mot något slags försoning för att hitta gemensamma nämnare kring GMO. Det är en svår och komplex fråga som många gånger bygger inte bara på vetenskapliga antaganden utan också på politiska ställningstaganden.

Vi ser fram emot den fortsatta processen, men vi hävdar bestämt att försiktighetsprincipen i det första läget alltid ska råda vid den här typen av bedömningar. Jag håller med om att miljö- och hälsoskäl är väsentliga och kan se väldigt olika ut i olika länder. Det måste man vara ärlig med och säga. Även den biologiska mångfalden skiljer sig i de olika länderna, och geografin ser olika ut.

Förutsättningarna ser alltså olika ut i olika länder, och därför tror jag att det kan vara viktigt i GMO-diskussionen att länderna generellt får större möjligheter att säga nej till odling och även till import i vissa lägen.

Som sagt stöder vi regeringens ambitioner i det här sammanhanget. Vi hoppas verkligen att det blir en bra kompromiss som håller på lång sikt och som får de flesta medlemsstaterna att acceptera en modell som kanske inte är superbra men tillräckligt bra för att vara långsiktigt hållbar.

Anf. 100 Miljöminister LENA EK (C):

Det är väldigt preliminära diskussioner. Det grekiska ordförandeskapet kommer att känna av inställningen hos de olika medlemsländerna. Jag har för avsikt att i det svenska inlägget betona försiktighetsprincipen. Jag tycker att det är viktigt i det här sammanhanget.

Hela den svenska positionen bygger på det ställningstagande som EU-nämnden tog i nästan fullständig enighet när ärendet var uppe förra gången. Vi står fast vid den positionen, och efter att ha lyssnat här får jag ännu större anledning att betona försiktighetsprincipen. Det tycker jag är viktigt i de här frågorna.

Här finns många oklarheter, så det blir intressant att ta del av de andra medlemsländernas inställning. Jag kommer som sagt för svensk del att betona försiktighetsprincipen.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning och noterar avvikande meningar från Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Vi går vidare till punk 5, Miljöanpassning av den europeiska terminen. Även det är en diskussionspunkt.

Anf. 102 Miljöminister LENA EK (C):

Inför diskussionen på miljörådet den 3 mars om den europeiska terminen har ordförandeskapet förberett tre frågeställningar.

Vilka problem föreligger det för att nå mål för minskade växthusgasutsläpp och resurseffektivitet?

Vilka åtgärder på nationell nivå har störst potential att bidra till hållbar tillväxt och jobb och bör därför inkluderas i det nationella reformprogrammet?

Hur kan miljöministrarna på bästa sätt involveras i diskussionerna och i arbetet med den europeiska terminen? Det är nämligen inte en självklarhet hos alla länder att miljöministrarna ska vara med i den här diskussionen.

Regeringen välkomnar därför initiativet att diskutera en starkt grön dimension i den europeiska terminen, i synnerhet i ljuset av att en översyn av terminen kommer att inledas inom kort. Regeringen anser det angeläget att lyfta fram betydelsen av ekonomiska incitament för en omställning till grön ekonomi.

Sverige har tillsammans med några andra länder tagit initiativ till ett vetenskapligt underlag som ska tas fram om fördelarna med att gå med i omställningen. Konceptet kallas the New Climate Economy. Jag tror att jag har nämnt det i EU-nämnden vid något tidigare tillfälle. Världens ledande forskare och ekonomer inom miljö och ekonomi ska titta på fördelarna med att använda grön teknik.

Vidare anser regeringen att det är viktigt att ta fram marknadsbaserade instrument och utveckla argumenten för dessa. Regeringen har nyligen gett ett uppdrag till en utredning om ekonomiska styrmedel för en giftfri vardag. Det kan innebära bland annat att utreda förutsättningarna för en kemikalieskatt.

Utfasningen av miljöskadliga subventioner är ett annat viktigt led i detta. Regeringen har inlett ett sådant arbete men konstaterar att många bidragssystem är EU-relaterade, exempelvis inom den gemensamma jordbrukspolitiken, och vill därför påminna om de rådsslutsatser som antogs i oktober 2009. I slutsatserna uppmanas kommissionen att se över miljöskadliga subventioner, sektor för sektor, för att stegvis fasa ut dem.

I slutsatserna uppmanas kommissionen att inrätta ett forum för marknadsbaserade instrument där företrädare för miljö- och finanssektorerna möts. Forumet har hittills endast träffats vid två tillfällen sedan 2009, men regeringen ser forumet som en värdefull plattform för att uppnå en samsyn mellan miljö- och finanse experter och förordar att forumet aktiveras.

Regeringen avser att lyfta fram att ett innovativt klimat är en förutsättning för att utveckla resurseffektiva lösningar på nationell nivå som underlättar att göra mer med mindre. Ge-

nom substitution av farliga ämnen till mer hållbara alternativ ökar potentialen för innovativa lösningar.

2013/14:23
28 februari

Avslutningsvis hänvisar regeringen till vikten av att miljörådet följer upp i hur stor utsträckning målet nås om att 20 procent av EU-budgeten ska gå till klimatåtgärder. Regeringen föreslår att kommissionen i en rapport redovisar hur målet nås då detta är mycket viktig information både för miljörådet och för Europeiska rådet.

Anf. 103 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Vi ställer oss inte bakom en grön dimension i den europeiska terminen eftersom vi inte ställer oss bakom den europeiska terminen över huvud taget. Vi tycker att medlemsstaternas miljöarbete ska skötas mellanstatligt, så jag anmäler avvikande mening.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Den är noterad.

Anf. 105 Miljöminister LENA EK (C):

Jag kan bara konstatera att det är lite märkligt. Vi vet alla att föroreningar är gränsöverskridande i både luft och vatten och faktiskt också i mark.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning men noterar den avvikande meningen från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 6, Meddelande från kommissionen *En klimat- och energipolitisk ram för perioden 2020–2030*. Också det är en diskussionspunkt.

Anf. 107 Miljöminister LENA EK (C):

Ordförandeskapet har för avsikt att i miljörådet föra en riktlinjedebatt om kommissionens meddelande om ett ramverk för klimat- och energipolitiken för perioden 2020–2030 mot bakgrund av två frågor. Frågorna finns med i den kommenterade dagordningen. Förslaget från kommissionen sammanfattas i underlaget, så jag går inte igenom det nu; jag gjorde det i går i miljö- och jordbruksutskottet.

Diskussionen vid miljörådet är en första diskussion i en lång process som är styrd av två frågor, som ni har fått ta del av. Diskussionen handlar därmed inte om 2030-ramverket

som helhet. Viktiga delar vad gäller energi tas upp av energiministrarna, och helheten tas upp av Europeiska rådet.

Regeringen har varit drivande för att frågan ska upp på allra högsta nivå, detta för att möjliggöra ett ambitiöst beslut och undvika låsningar i andra råd, vilket enligt vår erfarenhet kan vara en mycket reell risk.

Regeringens övergripande ståndpunkt inför miljørådet är att vi välkomnar förslaget men menar att ambitionsnivån totalt sett är för låg och behöver höjas. Det är regeringens ambition att Europeiska rådet i mars tar ställning till inriktningen för EU:s långsiktiga klimat- och energipolitik så att samhället i stort, inklusive industrin, får tydliga långsiktiga förutsättningar, vilket ger EU tydlighet inför klimattoppmötet i september i FN. EU behöver befästa sitt ledarskap i de internationella klimatförhandlingarna.

Regeringen ställer sig bakom en total ambition om 50 procents utsläppsreduktioner i två delar. Det är för det första EU-kommissionens förslag på 40 procents utsläppsminskning inom EU till 2030 förutsatt att detta bördefördelas mellan medlemsländerna på ett kostnadseffektivt sätt. Det är för det andra ytterligare 10 procents utsläppsminskning i form av internationella krediter förutsatt att andra utvecklade länder tar sin del av bördan i de internationella förhandlingarna.

Regeringen stöder EU-kommissionens förslag om ett mål på minst 27 procent förnybart inom EU som inte fördelas mellan medlemsländerna liksom förslaget att återkomma till energieffektivisering efter översyn av energieffektiviseringsdirektivet senare i år.

Vad gäller handel med utsläppsrätter – European Trading System, ETS – välkomnar regeringen strukturella åtgärder som stärker handelssystemets funktion och långsiktiga pris-signal.

Kommissionens förslag till stabilitetsreserv avser endast tiden från 2021, men regeringen vill även se konkreta förslag före 2020. Det finns flera sätt att stärka systemet, och vår position är öppen för flera olika möjligheter.

För det första är en hög ambitionsnivå för utsläppsminskningar för EU till 2030 en grundförutsättning för att stärka handelssystemet. För det andra finns det olika förslag på bordet som skulle kunna vara aktuella, till exempel en tidigare höjning av den så kallade linjära faktorn eller en permanent annullering, så kallad set-aside.

Anf. 108 PYRY NIEMI (S):

Ordförande! Tack, ministern! Vi anmälde gemensam avvikande mening i går i miljö- och jordbruksutskottet tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Vi hade också en enskild avvikande mening från Socialdemokraterna.

Vi socialdemokrater tycker att EU ska fastställa ett ambitiöst bindande mål för medlemsstaterna som motsvarar en 50-procentig minskning utan inköp av flexibla mekanismer, det vill säga utan att lägga en del av utsläppsreduktionerna utomlands utanför EU till den gemensamma potten.

Sedan skulle vi gärna se ett ambitiöst bindande mål på 40 procent förnybar energi inom EU fram till 2030. Likaledes kan vi bara notera att Europaparlamentet har kommit fram till att man vill ha ett mål på 40 procents energieffektivisering. På sikt är det ett ambitiöst förhållningssätt men inte alls realistiskt på något vis.

Vi skulle gärna vilja se att regeringen åtminstone ställde sig bakom att det ska finnas tre bra mål. Framför allt när det gäller utsläppen ska det ske inhemskt inom EU och inte genom att man tillgodoräknar sig det som finns utanför.

Anf. 109 HELENA LEANDER (MP):

Jag har redogjort för Miljöpartiets ståndpunkt både för miljöministern i går och för energiministern här för en stund sedan, så det tänker jag inte upprepa. Jag tänkte bara ställa en fråga som jag i stundens hetta glömde att ställa till energiministern.

Det står att regeringen ställer sig bakom EU-kommissionens förslag på 40 procents utsläppsminskning inom EU förutsatt att detta bördefördelas mellan medlemsländerna på ett kostnadseffektivt sätt. Det finns de länder som tycker att man bör lägga större vikt vid ekonomisk kapacitet och titta på ländernas olika bnp och så.

Detta med att det står "förutsatt att", innebär det att om man har en bördefördelning som inte är fullt ut kostnadseffektiv utan just tar större hänsyn till ekonomisk kapacitet regeringen då inte ens stöder 40 procents utsläppsminskning?

Anf. 110 LARS OHLY (V):

Den här frågan var uppe i samrådet med statsrådet Hatt. Jag vill upprepa den uppfattning som jag hade då. Den har vi kvar. Vi har en avvikande mening av mer allmänt slag tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet, men vi har också en mer konkret avvikande mening för Vänsterpartiets del med konkreta mål för klimat- och energipolitiken. Den kvarstår.

Anf. 111 Miljöminister LENA EK (C):

Det vore bra om Lars Ohly kunde tala om för protokollet också i den här överläggningen vad Vänsterpartiet står för. Skulle jag kunna få höra den avvikande meningen, eftersom jag inte var med på den förra delen?

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Jag kommer att ge Lars Ohly möjlighet till det, om han så önskar.

Anf. 113 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag upprepar den avvikande mening som vi anmälde i miljö- och jordbruksutskottet i går.

Anf. 114 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Jag tror att det är utomordentligt viktigt när vi står inför den viktigaste fråga som vi som politiker har att avgöra, nämligen klimatfrågan, att Sverige gör sig så förhandlingsbar som möjligt i den kommande förhandlingspositionen. Jag säger det mot bakgrund av att vi har ett antal länder som är utomordentligt svårubbade för att ens komma i närheten av kommissionens förslag. Att i ett sådant läge halsstarrigt peka bara på en position är dömt att misslyckas.

Tidigare regeringar i Sverige har provat den metoden i de europeiska samarbetena, inte minst när det gäller fisket. Det visade sig att vi blev helt åsidosatta och inte hade något som helst inflytande. Det är viktigt att poängtera att regeringen måste ha möjlighet att föra en vettig förhandling.

Det framgår av underlagen att kommissionen menar att höga ambitioner i klimatmålen kan ge en positiv effekt på bnp, men det förutsätter att man sänker skatten på arbete. Jag undrar om ministern möjligtvis kan kommentera effekterna för Sverige om man skulle höja ambitionsmålen ytterligare.

Jag har förstått att miljöministern lämnade miljö- och jordbruksutskottets möte i går och kanske därför inte uppfattade Vänsterpartiets avvikande mening. Här är i varje fall Vänsterpartiets avvikande mening.

Vi tycker att det är fullständigt fel att räkna in utsläppskrediter i andra länder, och den minskningen, i ett mål för EU. Målet ska uppnås inom EU och inom respektive land. Vi menar att vi ska ha nollutsläpp inom EU senast 2050 och att all energiproduktion då ska vara förnybar.

Vi vill till 2030 att utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 60 procent jämfört med 1990. Vi vill att energiproduktionen ska bestå av minst 45 procent förnybar energi 2030. Vi vill att alla verksamheter ska energieffektivisera sin verksamhet med 40 procent. Det är skarpa krav.

Jag måste protestera mot synen som Bengt-Anders Johansson har att man når bäst framgångar i förhandlingar om man mörkar vad man vill eller inte driver på. Jag tror att en bra kompromiss förutsätter att man är tydlig med att man vill gå väsentligt längre. Det är först då man kommer in i en förhandlingsposition. Kompromissen blir sällan exakt det man har föreslagit, men kompromissen blir sämre om man mörkar eller inte går tillräckligt långt i sina tydliga ställningstaganden inför en förhandling.

Ordförande! Tack, ministern! Jag instämmer i vad min moderata kollega säger. Jag vill i tillägg till det säga följande.

Vi har flera gånger haft uppe till diskussion att Sverige vill driva väldigt hårt och i en klar och tydlig riktning det som det finns en bred majoritet för i Sveriges riksdag. Men vi vet också – och det får vi aldrig glömma i den här diskussionen – att givet den utveckling som sker i Europa är riktningen inte mot de gröna hållbara alternativen och det är inte där som investeringar i dag görs, utan det går mot mer kol på grund av att kolpriset faller. Det är någonting som vi bör ta med i våra beräkningar.

Vi hade nyss diskussionen med energiminister Hatt. Jag tror att det är viktigt att från nämndens sida poängtera att vi är glada att miljöministern har fått ta del i dessa diskussion-

er. Vi vet att det blir lite olika tyngdpunkt utifrån vilket råd som diskuterar.

Skulle det bara vara industrirådet som diskuterade till exempel energipolitik vågar jag gissa att utvecklingen skulle gå i en helt annan riktning än när miljöministrar har inflytande. Det är en del av det komplicerade förhandlingssystem vi har att hantera i Europa.

De två sakerna är någonting som vi måste bära med oss. Jag tror att nämndens samtliga ledamöter är väl medvetna om att priset sjunker på kol och att det är där investeringarna och framtiden ses i delar av Europa. Det är mycket beklagligt och ingenting vi ska ställa upp på. Men risken finns att vi sätter oss i ett hörn där vår röst blir helt isolerad. Då går det i en riktning som vi absolut inte vill gå. Här måste vi försöka vara lite förhandlingssmarta.

Anf. 117 IRENE OSKARSSON (KD):

Ordförande! Jag var tyst under förra överläggningspunkten med energiministern och hade inte tänkt yttra mig nu heller eftersom EU-nämndens sammanträden tenderar att ta tid.

Jag måste dock konstatera att överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet slutfördes med miljöministern i rummet. Mina noteringar från det mötet är att Vänsterpartiet i den skriftliga avvikande meningen, som inkommit efter mötet och som vi nu har fått del av, blivit mer precist och tydligt i var man står. Detta säger jag för att ingen ska tro att vi inte har regeringsnärvaro där vi förväntar oss att den ska vara.

Det som har sagts av både Fredrick Federley och Bengt-Anders Johansson är viktigt att stryka under. Vi måste vara pådrivande och förhandlingsbara samtidigt. Jag vill understryka att våra miljöministrar – jag säger det i pluralis eftersom alliansregeringen har haft två – har drivit och driver dessa frågor mycket energiskt. De gör det i en något annorlunda kontext än vad energiministrarna gör, vilket jag ser som oerhört centralt.

Därför anser jag det vara viktigt att vi här för diskussionen på ett sätt som gör att Sverige kan behålla den position vi har som pådrivare i detta. Vi lever i en omvärld som tyvärr går i fel riktning mot vad vi skulle önska. Då är det ännu väsentligare att våra företrädare i internationella sammanhang kan fortsätta att ha en offensiv linje.

Anf. 118 BENGT-ANDERS JOHANSSON (M):

Herr ordförande! Jag vill bara mycket kort säga till Lars Ohly att det låter vackert när man beskriver hur man ska bedriva en förhandling på det europeiska planet. Empirin är oerhört tydlig på den punkten. Jag tror att det är bra om Lars Ohly läser på hur det faktiskt fungerar.

Jag vill som presidial i miljö- och jordbruksutskottet nämna att mötet ajournerades. Sedan återkom ministern efter regeringssammanträdet. Det var precis som sades här tidigare. Det var ingen som lämnade mötet och var utanför sammanträdets ram.

Anf. 119 PYRY NIEMI (S):

Vid gårdagens ajournerade och efter två timmar åter påbörjade möte konstaterade vi en massa saker när det gäller den här frågeställningen. Historien får väl utvisa hur det är när det gäller förhandlingspositioner.

Det är högst anmärkningsvärt att vi inte ska ha en uppfattning. Framför allt förbehåller vi oss inom oppositionen rätten att ha uppfattningar, speciellt i den, som Bengt-Anders Johansson sade, viktigaste frågan.

När man går in i en förhandling är det viktigt att ha en position att förhandla om och känna trygghet med. När man väl har förhandlat klart kanske man har fått kompromissa sig fram. Det ska samtidigt inte vara så i en förhandling att den ena parten per automatik lägger sig och konstaterar att alla andra har rätt utan att ha drivit sin fråga så långt som möjligt. Sedan kan man kompromissa.

Jag häpnar över attityden just i dag. Här försöker vi ge synpunkter som på lång sikt kan vara väldigt framgångsrika. Det kan också innebära att vi förlorar. Men att inte ha någon nivå eller ambition i frågeställningarna utan hoppas att alla andra ska tycka mer eller mer rätt är inte rätt ingång i en förhandling. Jag håller därför helt med Lars Ohly.

Anf. 120 HELENA LEANDER (MP):

Jag tycker att uppmaningar om att läsa på ska sparas till tillfällen då man har fel i sak och inte bara har en annan åsikt. Om man ska läsa på kan man dessutom tänka på det faktum att vi nu för tiden har ett större inflytande från Europaparlamentet. Europaparlamentet är medbeslutande i den här frågan. Det har en position som är mer progressiv än vad

den svenska regeringens är. Europaparlamentet har en position som innebär att man ska ha tre bindande mål. Jag tycker inte att det skulle vara extremistiskt om den svenska regeringen kunde tänka sig att åtminstone stödja Europaparlamentets position.

Sedan röstade den gröna gruppen i Europaparlamentet för högre mål, det vill säga 60 procents utsläppsminskning, 45 procent förnybar energi och 40 procents energieffektivisering. Det är samma siffror som Lars Ohly redogjorde för. Hade Sverige varit ute tidigare på banan och varit bland de länder som tidigt skrev brev till kommissionen och försökte påverka frågan tidigare i processen hade det varit lättare att driva mer radikala frågor.

Att nu åtminstone stödja parlamentets position tycker jag skulle vara ett minimikrav för den svenska positionen. Man måste komma överens mellan rådet och parlamentet, och det underlättar de fortsatta förhandlingarna ju närmare rådets position man får parlamentets. Vi har bråttom om vi ska komma överens och komma fram till något vettigt inför Parismötet. Ju närmare man kan komma parlamentet desto bättre. I det är tre mål en nyckel.

Sedan hoppas jag att jag får svar på den fråga jag tidigare ställde till ministern.

Anf. 121 LARS OHLY (V):

Herr ordförande! Bengt-Anders Johanssons uppmaning att läsa på riktar sig inte bara till mig. Den riktar sig till Miljöpartiet, Socialdemokraterna, miljörörelsen i Europa och i Sverige och majoriteten i Europaparlamentet. Det är en föraktfull attityd. Jag skulle aldrig säga till Bengt-Anders Johansson att han ska läsa på innan han uttalar sig. Det stänger dörren för alla samtal.

Däremot kan jag tycka att Bengt-Anders Johansson har fel i sina slutsatser och argumentera emot dem. Det är den hållning som jag tycker att också Bengt-Anders Johansson skulle försöka vänja sig vid att inta i stället för att ha den överlägsna klapp-på-huvudet-attityden.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Innan jag lämnar ordet till ministern vill jag säga att det är bra om ni adresserar just den minister som är här för att samråda med nämnden i stället för att adressera varandra, för då

Anf. 123 Miljöminister LENA EK (C):

Herr ordförande! Det är många svåra frågor som har rests av ledamöterna. Därför är jag möjligen förlåten om jag tar lite tid för att besvara dem.

Den svenska regeringen har förberett sig för dessa mycket svåra förhandlingar – som handlar om den nya globala klimatöverenskommelsen – under stor tidspress. Det hela ska slutföras i god tid före Parismötet i november 2015. Det måste göras i god tid så att alla länder ska ha möjlighet att förbereda sina positioner och förhandla. Vi har till och med kortare tid än till november 2015. Sex månader innan dess ska texterna vara klara.

Därför har den svenska regeringen lagt ned oerhört mycket arbete på detta. En del av de resurser som skattebetalarna har lämnat i form av skatter har använts till förberedande arbete, särskilt på tre områden. Det gäller equity, det vill säga rättvisefrågor, som är en svår diskussion i dessa sammanhang. Det gäller frågan om åtaganden, det vill säga att alla länder måste göra bindande eller åtminstone frivilliga åtaganden. Vi har många riktigt stora utsläppsländer på 20-i-topp-listan som fortfarande inte har gjort detta på ett tydligt sätt. Det gäller också frågan om loss and damage, det vill säga långsiktiga klimatskador. Det är ett område som vi har jobbat mycket med för att förbereda.

Vi har både genom eget arbete och genom Nordiska rådet sett till att EU skapar en förhandlingsposition som innebär att EU har de fattigaste länderna som bästa förhandlingspart. Vi ska skapa ett styrkebälte där. Jag ska inte gå noggrannare in på det, för vi har diskuterat det i EU-nämnden tidigare. Men jag tror att det är precis den positionen som har kunnat göra att FN ändå har kommit fram till de resultat som man har kommit fram till. Annars hade vi inte haft någonting förberett och på bordet.

Sedan kan vi ju alla önska att man hade kommit längre, men det som har åstadkommit beror på kombinationen av och samarbetet mellan G77-gruppen och EU. Därför är det viktigt att EU har en stark och tydlig position inför de kommande förhandlingarna. Annars faller styrkebältet.

Connie Hedegaard har som klimatkommissionär haft oerhört svårt att få stöd för sina förslag. De har blivit vetolagda av Polen och Visegradgruppen om och om igen under de senaste åren. När hon annonserade att hon tänkte komma med ett klimat- och energipaket sade den svenska regeringen tidigt – som en av de första länderna i Europa – att vi stöder ambitionerna. Vi skrev också brev tidigt till kommissionen för att det skulle vara formellt vetbart av alla kommissionärer eftersom det är kollektiva beslut i kommissionen. Det räcker kanske inte alltid att övertyga klimatkommissionären om att vi stöttar henne, utan det handlar också om andra kommissionärer.

Vi har i de olika rådsmötena varit tydliga med att EU måste komma fram till de övergripande beslut som gör att EU kan behålla positionen i detta styrkebalte.

Efter det att förslaget äntligen kom efter nyår har den svenska regeringen lagt fram sina positioner, som jag har redogjort för. Låt oss titta på hur förhandlingspositionerna ser ut. Jag ska inte återupprepa de svenska positionerna; de är väl kända vid det här laget. Men vi ser ännu inget land som totalt sett har en mer ambitiös nivå än den som Sverige har presenterat.

Så sent som för ett par dagar sedan gjorde Frankrike och Tyskland en överenskommelse som ligger precis i linje med kommissionens förslag. Det kommissionen nu gör är att försöka hitta en möjlighet att få med Polen och Visegradgrupperna på att acceptera kommissionens förslag. Tendensen i Europa är alltså inte förbättring av kommissionens förslag utan precis åt andra hållet, en försämring.

Det är bekymmersamt. Jag har dragit i gång ett arbete med att hitta en grupp av länder inom EU där vi kunde jobba gemensamt. Vi formaliserade det tillsammans med Storbritannien och Finland i the Green Growth Group, som är en like-minded-grupp av länder. Vi sammanträder under min ledning före miljørådet på måndag morgon. Vi har också en stor konferens om grön teknik efter miljørådet i morgon. Det har varit ett sätt att förbereda en stark svensk position men också att se till att vi får en balans i EU:s miljøråd som gör det möjligt att ha en bra förhandlingsståndpunkt inför de globala förhandlingarna.

Vi ska se hur det blir när de andra länderna har presenterat sina positioner på måndag. Det ska bli väldigt intressant.

Jag måste säga att jag är ganska orolig, men vi har lagt ned oerhört mycket arbete på att förbereda förhandlingen.

2013/14:23
28 februari

Frågan om kostnadseffektiv fördelning är otroligt intressant. Det innebär att utsläppen måste minska också i de länder som har gjort minst i Europa. Om vi tittar på hur performance har skett, eller vad olika länder inom EU har gjort, ser vi att det är en enorm skillnad när det gäller klimat, när det gäller bioenergi och när det gäller energieffektivisering.

Vi anser inte att en förhandling kan utgå ifrån att utsläppsminskningen bara ska ske där det kostar mycket därför att vissa medlemsstater hittills har motsatt sig alla åtgärder på hemmaplan. Vi måste få rörelse i den här gruppen, och vi måste få dessa länder att börja presentera sina åsikter, fatta beslut och bidra. De kan inte bara luta sig tillbaka, sätta klackarna i backen och hålla emot.

Kostnadseffektiv fördelning är ett verktyg för att få den rörelsen till stånd i den gruppen av länder, till exempel Vise-gradländerna. Helena Leander är väl medveten om hur det står till med förhandlingspositionerna i de här länderna. Jag diskuterar gärna fler förslag, om det finns sådana, för att få rörelse i den gruppen av länder. Det är dessa länder som har stoppat Connie Hedegaards alla förslag hittills, och de måste också ta sitt ansvar och komma framåt.

Det ställdes även en fråga om jobb och skatteväxling. Det finns ett gediget underlag från kommissionen där man tittar på vad som är möjligt att göra. Alla förslag som läggs fram måste kostnadsanalyseras också i kommissionen och inte bara i Sverige. Kommissionen bedömer tydligt att förslagen leder till jobbskapande, och det är även en svensk ståndpunkt. Utöver det nämner kommissionen att detta sker särskilt om det åtföljs av en grön skatteväxling.

Det är positivt att detta kommer fram. Prissättningen av utsläpp är positiv. Om vi kan skapa fler jobb i stället för mer utsläpp är det naturligtvis jättebra. Men kommissionen pekar just på balanseffekten av fler jobb genom grön teknik och skattefrågan. Jag kan tänka mig att alla partier gör olika tolkningar av texterna, men jag ser tydligt att ökade kostnader på arbete motverkar den effekt som grön teknik ger, att nya jobb skapas. Det är det sambandet som kommissionen pekar på.

Särskilt allvarligt skulle det naturligtvis vara om man höjer skatterna, till exempel om man höjer kostnaden för att få

ungdomar i arbete. Den diskussionen för kommissionen mot bakgrund av den höga ungdomsarbetslösheten, till exempel i Spanien där den ligger på 40 procent. I kommissionens underlag finns ganska långa resonemang om detta. Anledningen är att också kommissionen försöker hitta en möjlighet att flytta de länder som ännu inte har vidtagit åtgärder. Det är som sagt en beskrivning av kommissionens underlag, och det finns mycket mer intressant att hämta där.

Anledningen till att vi betonar internationella mekanismer från svensk sida är delvis att vi vill ha en högre ambition än den i kommissionens förslag. Men det finns en dimension till. När det gäller klimatfrågorna är det viktigt att bygga upp en mer internationell och global marknad och att prissätta utsläppen globalt. Det är något slags drömsituation att vi skulle kunna ha ett internationellt system för handel med koldioxider och andra växthusgaser. Det vore någonting som i ett slag skulle förändra situationen och även hjälpa de fattigaste länderna.

Låt oss titta på det system som finns och som i början hade många barnsjukdomar men som nu har förbättrats mycket i och med handel med utsläppsrätter i FN-systemet och clean development mechanism – CDM. Kommissionen nämner inte detta. Jag har många kontakter genom att jag har varit med och klimatförhandlat i många år i olika positioner men också genom att jag fick FN:s fråga om att medla i Warszawa när det gällde de långsiktiga klimatskadorna – loss and damage. Då hade jag anledning att jobba tätt ihop med ministrarna från utvecklingsländerna.

Den FN-marknad som finns för tekniktransfer och överföring av grön teknik i dessa sammanhang är CDM-systemet. Nu ser de fattiga länderna med fasa på att EU ska sluta driva frågan. Varför? För det första behöver de tekniken. För det andra behöver de hjälpen. För det tredje är EU den stora kund som håller CDM-marknaden i gång. Australien och Schweiz handlar lite, men det är EU som håller FN-systemet i gång. Om det skulle försvinna, och om det inte blir en del av EU:s slutliga position, skulle det orsaka en enorm besvikelse, herr ordförande. Det skulle öka misstänksamheten mot de rika länderna, att de överger de fattiga länderna och att det än en gång är de som ska sitta med svartepetter också i klimatförhandlingarna. Den inställningen kommer att göra det otroligt svårt att nå framgång i FN-förhandlingarna.

Därför är jag glad över att vi i regeringens position särskilt lyfter fram denna fråga. Det handlar om tekniköverföring. Det handlar om att dessa länder inte ska behöva gå i samma fossilsfälla som de rika länderna i västerlandet har gjort. Det handlar ytterst om solidaritet. Därför är jag absolut beredd att förbättra systemet, och jag är definitivt beredd att försvara det. Det känner jag att jag är skyldig mina vänner i de här länderna.

Herr ordförande! Jag har en kort kommentar när det gäller energieffektivisering. Det är naturligtvis en viktig fråga. Potentialen är enorm; det vet alla som har rest i östländerna men också i länder som Storbritannien och sett single-glass-windows och hur man hanterar värme och energi. När man intar en sådan position som Vänsterpartiet gör – att alla verksamheter ska energieffektiviseras med 40 procent – handlar det om dagis, sjukhus, skolor med mera. Jag har lite svårt att se hur vi ska kunna förhandla en sådan position i EU:s system eftersom det berör områden som EU inte har beslutskompetens för. I ett annat forum kan vi kanske höra efter lite mer hur Vänsterpartiet tänker sig detta.

Herr ordförande! Därmed avslutar jag denna långa utläggning, och jag ska naturligtvis svara på eventuella frågor.

Anf. 124 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, men Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna, Miljöpartiet och Socialdemokraterna har anmält avvikande mening. De är inte likalydande, men det finns en likalydande mening från Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Detta stämmer med det samråd vi hade med Anna-Karin Hatt tidigare.

Vi går vidare till punkt 7 a–e, Övriga frågor. Det är en informationspunkt. Finns det anledning att kommentera något?

Anf. 125 Miljöminister LENA EK (C):

Nej, men jag svarar gärna på frågor om någon av ledamöterna vill ta upp någon av de övriga frågorna.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Vi tackar miljöminister Lena Ek med medarbetare för närvaron i EU-nämnden i dag och önskar en trevlig helg.

Innehållsförteckning

2013/14:23

28 februari

1 § Rättsliga och inrikes frågor.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 4 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	2
Anf. 5 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 6 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 8 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 10 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	3
Anf. 13 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 14 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	4
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 16 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	4
Anf. 17 BÖRJE VESTLUND (S).....	5
Anf. 18 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	5
Anf. 19 Ämnessakkunnige ERIK FÅGELSBO	6
Anf. 20 Justitieminister BEATRICE ASK	6
Anf. 21 MARGARETA CEDERFELT (M).....	6
Anf. 22 KERSTIN HAGLÖ (S)	6
Anf. 23 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	7
Anf. 24 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 25 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	7
Anf. 26 JOHNNY SKALIN (SD).....	8
Anf. 27 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	8
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 29 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	8
Anf. 30 BILLY GUSTAFSSON (S).....	9
Anf. 31 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	9
Anf. 32 BILLY GUSTAFSSON (S).....	10
Anf. 33 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	10
Anf. 34 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 35 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	10
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 37 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	11
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 39 Justitieminister BEATRICE ASK (M).....	12
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	12

2 § Rättsliga och inrikes frågor	13
Anf. 41 ORDFÖRANDEN	13
Anf. 42 Justitieminister BEATRICE ASK (M)	13
Anf. 43 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	14
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	15
3 § Rättsliga och inrikes frågor	16
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 46 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	16
Anf. 47 ORDFÖRANDEN	16
Anf. 48 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	17
Anf. 49 ORDFÖRANDEN	17
Anf. 50 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	17
Anf. 51 EVA-LENA JANSSON (S).....	18
Anf. 52 LARS OHLY (V).....	18
Anf. 53 ORDFÖRANDEN	18
Anf. 54 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	18
Anf. 55 MARIA FERM (MP).....	19
Anf. 56 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 57 MARIA FERM (MP).....	19
Anf. 58 ORDFÖRANDEN	19
Anf. 59 LARS OHLY (V).....	19
Anf. 60 EVA-LENA JANSSON (S).....	20
Anf. 61 ORDFÖRANDEN	20
Anf. 62 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (M)	20
Anf. 63 ORDFÖRANDEN	20
4 § Transport, telekommunikation och energi (energi)	21
Anf. 64 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 65 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	21
Anf. 66 ORDFÖRANDEN	21
Anf. 67 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	21
Anf. 68 BÖRJE VESTLUND (S)	22
Anf. 69 JOHNNY SKALIN (SD)	22
Anf. 70 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 71 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	23
Anf. 72 FREDRICK FEDERLEY (C).....	23
Anf. 73 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 74 Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C)	24
Anf. 75 HELENA LEANDER (MP)	25
Anf. 76 BÖRJE VESTLUND (S)	25
Anf. 77 LARS OHLY (V).....	26
Anf. 78 JOHNNY SKALIN (SD)	27
Anf. 79 ORDFÖRANDEN	27

Anf. 80	JOHNNY SKALIN (SD).....	27	2013/14:23
Anf. 81	CECILIE TENFJORD-TOFTBY (M).....	27	28 februari
Anf. 82	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	27	
Anf. 83	HELENA LEANDER (MP).....	29	
Anf. 84	ORDFÖRANDEN.....	29	
Anf. 85	HELENA LEANDER (MP).....	29	
Anf. 86	BÖRJE VESTLUND (S).....	29	
Anf. 87	LARS OHLY (V).....	29	
Anf. 88	Statsrådet ANNA-KARIN HATT (C).....	30	
Anf. 89	LARS OHLY (V).....	31	
Anf. 90	BÖRJE VESTLUND (S).....	31	
Anf. 91	ORDFÖRANDEN.....	31	
5 §	Miljö	32	
Anf. 92	ORDFÖRANDEN.....	32	
Anf. 93	Miljöminister LENA EK (C).....	32	
Anf. 94	ORDFÖRANDEN.....	32	
Anf. 95	Miljöminister LENA EK (C).....	32	
Anf. 96	HELENA LEANDER (MP).....	33	
Anf. 97	ORDFÖRANDEN.....	33	
Anf. 98	LARS OHLY (V).....	33	
Anf. 99	PYRY NIEMI (S).....	33	
Anf. 100	Miljöminister LENA EK (C).....	34	
Anf. 101	ORDFÖRANDEN.....	34	
Anf. 102	Miljöminister LENA EK (C).....	34	
Anf. 103	JOHNNY SKALIN (SD).....	35	
Anf. 104	ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 105	Miljöminister LENA EK (C).....	36	
Anf. 106	ORDFÖRANDEN.....	36	
Anf. 107	Miljöminister LENA EK (C).....	36	
Anf. 108	PYRY NIEMI (S).....	37	
Anf. 109	HELENA LEANDER (MP).....	37	
Anf. 110	LARS OHLY (V).....	38	
Anf. 111	Miljöminister LENA EK (C).....	38	
Anf. 112	ORDFÖRANDEN.....	38	
Anf. 113	JOHNNY SKALIN (SD).....	38	
Anf. 114	BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	38	
Anf. 115	LARS OHLY (V).....	38	
Anf. 116	FREDRICK FEDERLEY (C)	39	
Anf. 117	IRENE OSKARSSON (KD).....	39	
Anf. 118	BENGT-ANDERS JOHANSSON (M).....	40	

Anf. 119	PYRY NIEMI (S)	40
Anf. 120	HELENA LEANDER (MP)	40
Anf. 121	LARS OHLY (V)	41
Anf. 122	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 123	Miljöminister LENA EK (C)	41
Anf. 124	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 125	Miljöminister LENA EK (C)	44
Anf. 126	ORDFÖRANDEN	45